

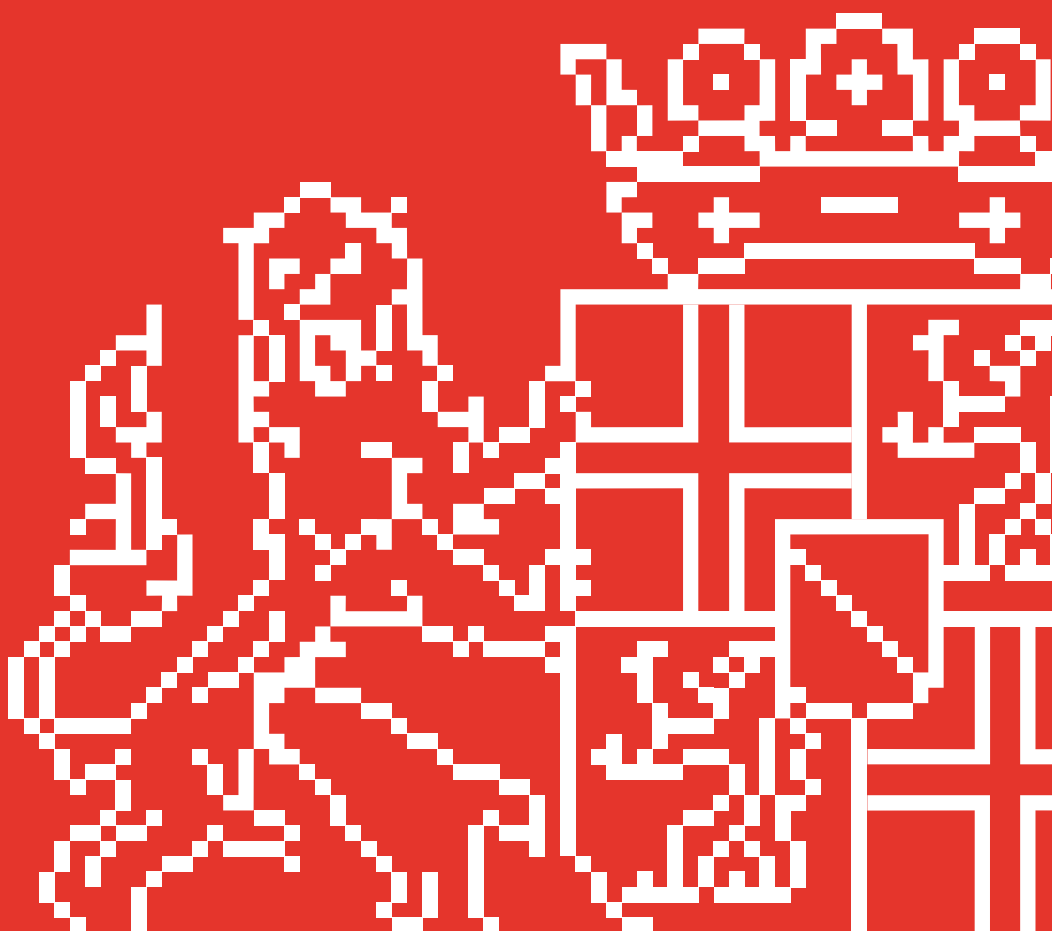

PROVINCIE UTRECHT

Notulen

*van het verhandelde in de vergadering
van Provinciale Staten van Utrecht gehouden op*

9 december 2013

Notulen

*van het verhandelde in de vergadering
van Provinciale Staten van Utrecht gehouden op*

9 december 2013

Bladwijzer

op de notulen van Provinciale Staten van Utrecht Vergadering 9 december 2013

Onderwerp	Bladzijde	Nummer
MILIEU, MOBILITEIT en ECONOMIE		
Voorstel van Gedeputeerde Staten van 29 oktober 2013, dienst/ sector MEC, nummer PS2013MME14, inzake resultaat fase 3 traject Toekomst Recreatie(schappen): Koersnotitie Toekomst Recreatieschappen.	18-31	PS2013MME14
Daartoe besloten.....	46	
Motie M66, ingediend door de fractie van de PvdA, inzake waarbor- ging toegankelijkheid van recreatiegebieden. De motie is ingetrokken.	19	
Daartoe besloten.....	46	
Motie M67, ingediend door de fractie van de SP, inzake waarbor- ging betaalbaarheid en toegankelijkheid van recreatiegebieden. De motie is verworpen.	30	
Daartoe besloten.....	46	
Voorstel van Gedeputeerde Staten van 5 november 2013, dienst/ sector MAO, nummer PS2013MME13, inzake oprichting van de Re- gionale Uitvoeringdienst 2.0.	31-40	PS2013MME13
Daartoe besloten.....	46	
Besluitvorming aangeboden moties uit de Provinciale Sta- tenvergadering van 9 november 2013 i.v.m. het staken der stemmen		
Motie M51, ingediend door de fractie van de PvdA, inzake agra- risch natuurbeheer in de groene contour. De motie is aanvaard.	46	
Daartoe besloten.....	46	
Motie M54, ingediend door de fracties van de SP, 50Plus, Christen- Unie en PvdD, inzake veranderen met de vinger aan de pols. De motie is aanvaard.	46	
Daartoe besloten.....	46	
Motie M55, ingediend door de fracties van de SP, 50Plus, Christen- Unie en PvdD, inzake mensen maken net milieu. De motie is aanvaard.	46	
Daartoe besloten.....	46	

Onderwerp	Bladzijde	Nummer
Motie M58, ingediend door de fractie van de PvdD, inzake tijdelijke natuur. De motie is aanvaard. Daartoe besloten.....	46 46	
STATEN (provinciale)		
Vasstellen agenda	9	
Ingekomen stuk	9	
Vragenhalfuurtje. Mondelinge vragen van de heer Van Oosterom van de fractie van het CDA inzake ganzenbeheer.	9 9--13	
Mondelinge vragen van de heer Meijer van de fractie van de SP inzake Randstadspoor.	13-18	
Motie M65, ingediend door de fractie van de SP, inzake: behoud gelden Randstadspoor voor werkelijke OV-railverbindingen! De motie is verworpen. Daartoe besloten.....	16 46	
Vaststellen van de notulen van 30 september 2013 en 4 november 2013 en de besluitenlijst van 4 november 2013.	18	
Stemverklaringen.	45	
Stemmingen.	46	
Afscheid Ria Gielen	46	
WONEN, MAATSCHAPPIJ EN CULTUUR		
Voorstel van Gedeputeerde Staten van 29 oktober 2013, dienst/sector MEC, nummer PS2013WMC02, inzake verdeling Erfgoedparels 2013. Daartoe besloten.....	40-45 46	
Amendement A63, ingediend door de fractie van de PvdA, inzake erfgoedparels. Het amendement is ingetrokken. Daartoe besloten.....	41 46	

Presentielijst

vergadering 9 december 2013

Voorzitter: W.I.I. van Beek, commissaris van de Koning
E.R.M. Balemans, plaatsvervangend voorzitter
Griffier: L.C.A.W. Graafhuis

VVD E.R.M. Balemans, Utrecht
mr. R.N.S. Emons, Bilthoven
drs. J. Germs, Renswoude
W.J. Joustra, Langbroek
drs. A.H.L. Kocken
drs. J.A.J. Konings, Vleuten
mevr. Y. Smit, Maarssen
mr. D.S.L. Tuijnman, Utrecht
mevr. dr. A.J. Vlam, Nieuwegein
Z. el Yassini, Utrecht

PvdA mevr. drs. U.P. Blom, Driebergen
drs. K.E. Driehuijs, De Meern
A. Essousi, Utrecht
ing. D. Kiliç, IJsselstein
drs. C. de Kruijf, Leusden
mevr. P.J. van Viegen MSc, Utrecht
mr. E. de Vries, Amersfoort

CDA mr. J.M. Buiting, Utrecht
mevr. P. Doornbal-van der Vlist, Lopik
ir. H. Graaff, Amersfoort
mevr. H. Nap, Vleuten
T. van Oosterom, Woerden
C. Westerlaken, Willige Langerak

D66 drs. J.G. Boerkamp, Utrecht
ir. N.J.P. Hoefnagels, Bunnik
ir. J.P.M. Peters, Bilthoven
dr. I.Thonon, Utrecht
mevr. drs. J.C.M. Versteeg, Utrecht

PVV mevr. E.J. Broere, Soest
R.G.J. Dercksen, Bosch en Duin
ir. H. IJssennagger, Bilthoven
ing. H.N. Scherer, Maartensdijk
drs. W.J. Ubaghs, Maarssen

GroenLinks drs. F.H.W. Bekkers, Utrecht
mevr. A.C. Boelhauer, Wijk bij Duurstede
J. Fastl, Utrecht
drs. B. Nugteren, Utrecht

SP M.H.O. Boer, Bilthoven
ir. ing. Y.S. Lutfula, Utrecht
A.M. Meijer, Amersfoort
mevr. drs. A.M.C. Mineur, De Bilt

ChristenUnie drs. C. de Heer, Amersfoort
A.J. Schaddelee, Houten

SGP W. van Wikselaar, Driebergen

50Plus mevr. W.M.M. Hoek, Vreeland

PvdD W. van der Steeg, De Meern

Afwezig: mevr. drs. F.M. Alsem, Harmelen (VVD)

Leden van Gedeputeerde Staten

drs. R.W. Krol, Soest
J.W.R. van Lunteren, Hoogland
mevr. A.M.A. Pennarts-Pouw, Montfoort
drs. R.E. de Vries, Hollandsche Rading

Opening.

De VOORZITTER: Dames en heren, goedemiddag. Welkom. We zijn bijna compleet. Mevrouw Alsem zal er vanmiddag niet bij zijn; daarvan bent u op de hoogte. Alle andere leden zijn aanwezig of hebben niet laten weten dat zij afwezig zullen zijn.

We hebben een boeiende agenda. Van verschillende mensen heb ik heel verschillende schattingen gehoord over hoe lang dit in beslag zal nemen. Dat is op zichzelf dus al een uitdaging. Misschien helpt het als ik zeg dat u als de vergadering is gesloten, welkom bent op de 16e etage om nog even na te praten over dit politieke jaar. Dat doe je plezieriger om 17.00 uur dan om 20.00 uur.

Vaststellen agenda.

De VOORZITTER: Ik zal even kijken of u het eens bent met de agenda. Daarbij zal ik u ook een dilemma voorleggen. Er is een drietal fracties dat vragen heeft gesteld. Althans, de SP deed het verzoek om een interpellatiedebat te mogen voeren. Dat verzoek kwam echter iets aan de late kant; zeg maar gewoon: te laat. Het gaat de SP echter om de situatie dat zij vragen kan stellen, maar dat zij ook de mogelijkheid heeft om een motie in te dienen. Ik dacht: als wij dat nu kunnen combineren met het vragenhalfuurtje – en u draagt al kennis van de motie –, dan handelen wij niet helemaal volgens de spelregels, maar dan hebben we in elk geval alles keurig afgewerkt. Ik begrijp dat de vraag over de ganzen prioriteit heeft, omdat de kerst in aantocht is. (Hilariteit) Als wij het zo kunnen doen, dan komen wij er volgens mij goed doorheen. Dan de rest van de agenda. Ik kijk even rond. Gaat u ermee akkoord dat het in deze volgorde gaat en dat wij het op deze manier doen? Dat is het geval.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming stellen Provinciale Staten de agenda aldus gewijzigd vast.

Ingekomen stukken.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten overeenkomstig de voorgestelde wijzen van afdoening.

Vragenhalfuurtje.

De VOORZITTER: Als eerste geef ik het woord aan de

heer Van Oosterom, die daarmee meteen zijn maiden-speech houdt. Hij mag de vraag dus stellen, zonder dat hij wordt geïnterrumpeerd.

De heer VAN OOSTEROM (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Vorige week hebben wij deze vraag ingediend. Daar was ik heel erg blij om, want het weekend had meer een ander thema dan de ganzen, namelijk uiteraard het overlijden van Nelson Mandela in Zuid-Afrika. Ik ben echter zo vrij geweest om iets van Nelson Mandela mee te nemen dat al zeven jaar in ons huis hangt op diverse plekken. Dat wil ik graag met u delen, als u het goed vindt.

Het is een gedeelte uit de inaugurale rede van Mandela voor het presidentschap van de republiek Zuid-Afrika, uit 1994. Daarin zegt hij:

Onze grootste angst is niet dat we onvolmaakt zijn. Onze grootste angst is dat we mateloos krachtig zijn. Het is het licht, niet onze schaduw, die ons het meest beangstigt.

We vragen onszelf: wie ben ik om briljant te zijn, prachtig, talentvol, fantastisch?

Maar wie ben jij om dat niet te zijn? Jij bent een kind van God.

Je onbelangrijk voordoen bewijst de wereld geen dienst.

Er is niets verlichts aan je klein te maken, opdat andere mensen zich bij jou niet onzeker zullen voelen.

Wij zijn allemaal bedoeld om te stralen als kinderen. Wij zijn geboren om de glorie van God die in ons is, te openbaren.

Die is niet alleen maar in sommigen van ons, die is in iedereen!

En als wij ons licht laten stralen, geven we onbewust andere mensen toestemming om hetzelfde te doen.

Als wij van onze angst bevrijd zijn, bevrijdt onze aanwezigheid vanzelf anderen.

Dan is het toch wel even een overgang om een bruggetje te maken naar mijn vraag. Ik vond het echter toch wel nodig om dit even te kunnen delen.

Uit berichten in de media hebben wij begrepen dat het in december 2012 tussen de provincies en zeven andere betrokken organisaties afgesproken ganzenakkoord in het zicht van de inwerkingtreding alsnog is gesneuveld. Zoals u weet zijn ganzen een groot probleem voor de landbouw. De dieren vertrappen de gewassen, vreten ak-

kers kaal en veroorzaken enorme schade. In het ganzenakkoord, dat vorig jaar tot stand kwam, waren afspraken gemaakt over het terugdringen van de overlast, onder andere door het verminderen van het aantal hier broedende ganzen, terwijl de trek ganzen met rust zouden worden gelaten. Onze vraag is: welke consequenties heeft het sneuvelen van het ganzenakkoord voor de bestrijding en de overlast van de ganzen in de provincie Utrecht, met name ook omdat de staatssecretaris heeft gezegd dat de provincies nu aan zet zijn?

De heer VAN DER STEEG (PvdD): Mijnheer de Voorzitter! Zoals het CDA ook al aangaf, is de reden dat ik hier nu sta het afketsen van het ganzenakkoord. Omdat wij eigenlijk al bezig waren met het bekijken of wij hierover een artikel 47-vraag konden stellen, samen met de SP, hadden wij zoiets van: we vinden het net zo praktisch om in dit geval bij het CDA aan te sluiten. De vraag die ik ga stellen, stel ik mede namens de fractie van de SP.

De eerste vraag is een beetje hetzelfde als de vraag die het CDA ook stelde: wat betekent het afketsen van het zogenaamde ganzenakkoord voor het standpunt van de provincie Utrecht met betrekking tot de ganzenbestrijding? Wat betekent dit voor de gereserveerde gelabelde gelden in de begroting voor 2014 en voor het PGU, het Projectteam Ganzenbeheer Utrecht, omdat in de begroting redelijk specifiek wordt verwezen naar dat ganzenakkoord?

In het collegeakkoord staat de volgende passage: "Om dierenwelzijn te bevorderen, gaan we in overleg met buurprovincies en natuurbeheerders binnen het huidige beleid alternatieve en innovatieve verjarings- en bestrijdingsprojecten opzetten en stimuleren." Daarnaast is op 27 juni 2011 door PS unaniem een motie aangenomen, met het volgende dictum:

"verzoekt het college om:

te onderzoeken welke alternatieve en innovatieve methoden, anders dan doding, met betrekking tot ganzenbeheer, in aanmerking zouden kunnen komen voor opname in het provinciaal ganzenbeleid."

De vragen die dan naar boven komen zijn: Wat is er in die tussenliggende periode gebeurd? Hoe is concreet invulling gegeven aan zowel de passage in het collegeakkoord als aan de genoemde motie? Welke resultaten zijn daarbij geboekt? Zijn er resultaten bij die kunnen worden omgezet in de praktijk? In hoeverre is er serieus werk van gemaakt om er ook alternatieven bij te betrekken?

Schade kost geld. Vangen, afmaken en vergassen kost ook geld. Het SOVON-rapport 'Beheer van zomerganzen in de provincie Utrecht' geeft aan dat zowel de te leveren inspanning als de kosten van de optie 'vangen en afmaken' groot zijn. Bij de alternatieve optie 'niets doen' geeft men aan dat de populatie eerst zal toenemen, maar daarna zal stabiliseren. Dit geldt ook voor de schade die, afhankelijk van de omstandigheden, ook wel hoog kan zijn. Niets doen was in strijd met het ganzenakkoord. Het ganzenakkoord bestaat echter niet meer. Tussen 'vangen en afmaken' en 'niets doen' zitten meerdere scenario's. Het zou daarom nuttig kunnen zijn om deze eens in beeld te brengen. Bent u bereid voor de staat in beeld te brengen wat de verschillende scenario's van vergassen tot aan niets doen concreet zouden kunnen betekenen? Daarbij valt bijvoorbeeld te denken aan kosten, dierenwelzijn, effectiviteit van maatregelen en samenwerking met de agrarische sector. De discussie die vaak over ganzen wordt gevoerd, is namelijk soms nogal abstract. Waar hebben wij het nu eigenlijk over? Wat houdt de schade in? Wat betekent het dierenwelzijn nu eigenlijk?

De vraag aan de gedeputeerde is: zou u eens in beeld willen brengen wat die verschillende scenario's zouden kunnen betekenen?

Nederland heeft een internationale verantwoordelijkheid voor overwinterende ganzen. Dat staat ook wel in het ganzenakkoord, maar door het sneuvelen van het ganzenakkoord is alles weer een beetje opengebroken. De vraag luidt: bent u bereid om in elk geval de winterrust voor trek ganzen te handhaven, zodat kwetsbare trek ganzen in de winter niet worden afgeschoten? Eigenlijk is dus de vraag ten aanzien van dit specifieke punt om de bepaling van het ganzenakkoord te bewaren.

De heer KROL (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Ik zal proberen de vragen van het CDA en de PvdD na elkaar te beantwoorden, maar bepaalde antwoorden zullen elkaar overlappen.

De eerste vraag van het CDA is namelijk dezelfde als die van de PvdD: wat gaat het nu betekenen dat het ganzenakkoord er niet meer is? In de afgelopen week is hierover in de Tweede Kamer ook al gesproken. Er is zelfs aan de staatssecretaris gevraagd: "Moet u het nu niet oplossen?" De staatssecretaris gaf gelukkig het keurige antwoord: "Daar gaan wij niet meer over". Dat is het goede antwoord.

Volgende week donderdag spreken alle IPO-gedeputeerden Landelijk gebied elkaar. Daarbij staat dit onderwerp prominent op de agenda. Mijn inschatting, of beter

gezegd: de inschatting waarmee ik naar dat overleg toe ga, is dat wat het Utrechts perspectief betreft, wij zullen proberen de afspraken uit het ganzenakkoord zo veel mogelijk in stand te houden. Het is natuurlijk prima dat de LTO heeft gezegd dat zij het overleg niet meer ziet zitten en dat het akkoord er daardoor niet meer is, maar de maatregelen die waren afgesproken waren wel maatregelen waarvoor draagvlak bestond. Als nu één ding bijzonder was, was dat het feit dat voor het ganzendossier draagvlak bestond tussen LTO aan de ene kant en organisaties als de Vogelbescherming anderzijds. Daar zaten een paar elementen in die nog steeds nodig zijn, ook de manier van schadebestrijding met behulp van gas. Dat zijn allemaal onderdelen van diezelfde deal. Ik denk dat de uitkomst van het overleg van volgende week is dat de gezamenlijke provincies zullen blijven inzetten op de lijn, zoals die in het G-7-akkoord is gemaakt. Dat is mijn inschatting, maar ik wacht even het overleg met de elf collega's af. Ik ben gewend om u daarover uiteraard uitgebreid te informeren als daar bijzonderheden uit komen. Mijn inschatting is echter zoals ik u die zojuist geschetst heb.

Ik wil daaraan toevoegen, in eerste instantie aan de heer Van Oosterom, dat ik denk dat wij er belang bij hebben om die afspraken door te zetten, omdat het probleem niet wordt opgelost door ruzie te maken met elkaar, zoals nu bij het Ganzen-7-akkoord is gebeurd. Het probleem wordt alleen maar opgelost door voortvarend aan het werk te gaan met de afspraken die gemaakt zijn. Al de tijd dat er gepraat wordt en ruzie gemaakt wordt, verdwijnt het probleem niet. Daar heeft met name de landbouwsector alleen maar schade van. Ik durf wel te zeggen dat als ik met de eigen LTO- mensen hier in de provincie Utrecht spreek, ook zij niet algeheel gelukkig zijn met wat er is gebeurd en dat het geklapt is.

Dan naar de PvdD, die nog een aantal aanvullende vragen heeft gesteld.

Mevrouw HOEK (50Plus): Mijnheer de Voorzitter! Ik heb een aanvullende vraag. Het ganzenakkoord is ook gesneuveld – dat heb ik vanmorgen op de radio gehoord – doordat in het akkoord is afgesproken dat in de zomer de ganzen afgeschoten zouden worden. U heeft het over vergassen, maar er wordt ook een deel afgeschoten. In de winter zou dat niet gebeuren om de trek ganzen rustig hier te kunnen laten verblijven. Nu is er een nieuw aspect naar voren gekomen, namelijk dat de jagers in de zomer niet willen afschieten, omdat er dan te veel mensen in de natuur aanwezig zijn, wat het gevaar oplevert dat men

niet de ganzen raakt, maar een persoon. Daarom worden er geen ganzen meer afgeschoten in de zomer. Is dit bij GS bekend? Zo niet, zou u dit dan ook willen meenemen in het overleg dat volgende week gehouden wordt?

De VOORZITTER: Voordat de gedeputeerde antwoordt, wil ik even laten weten dat ik het reglement wel gelezen heb. Het is de bedoeling dat degenen die de vragen hebben aangekondigd als eerste de vragen beantwoord krijgen en ook de kans hebben om een tweede termijn te hebben. Daarna krijgen de andere statenleden nog de mogelijkheid om vragen te stellen. U bent er echter handig tussendoor gekomen.

Mevrouw HOEK (50Plus): Mijnheer de Voorzitter! Ik stond geduldig te wachten tot iedereen aan de beurt was geweest, maar ik kreeg zomaar de kans.

De heer KROL (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Om het reglement te respecteren, betekent dit dat ik nu eerst netjes de vragen van de PvdD moet beantwoorden en dat ik pas aan het einde de vraag van mevrouw Hoek mag beantwoorden?

De VOORZITTER: U mag het nu door elkaar halen.

De heer KROL (gedeputeerde): Als u vindt dat wij het netjes moeten doen, dan doe ik het graag netjes. Ik zal eerst de vragen van de PvdD beantwoorden. Er zijn twee aanvullende vragen gesteld. Die gingen met name over de passage in het coalitieakkoord over aanvullende en, zoals u dat zelf noemt, alternatieve en innovatieve methoden voor ganzenbeheer. Wij hebben op dat punt advies gevraagd aan SOVON. In het SOVON-rapport wordt daarover informatie gegeven. Ik zeg daar wel bij dat diervriendelijke methoden – wat je ook maar diervriendelijk wilt noemen – voor bestrijding van ganzen in Nederland pas echt succesvol kunnen worden ingezet als je tot een stabilisatie van de populatie bent gekomen. Ik weet dat wij daarover van mening verschillen, mijnheer Van der Steeg, maar in onze optiek zul je toch eerst die stevige reductie moeten laten plaatsvinden, alvorens je een soort combinatie zou kunnen maken met diervriendelijker methoden, waarbij de populatie echt geringer is. Wij hebben advies gevraagd aan SOVON, die in haar rapportage daarover informatie geeft.

De volgende vraag is: bent u bereid om voor de Staten in beeld te brengen wat de verschillende scenario's zijn? Als wij in de provincies met elkaar afspreken te doen wat in

het ganzenakkoord staat en wij dat gewoon gaan doen, ook al is er geen overkoepelend akkoord meer, zijn wij beter in staat om de kosten van de oplopende schade enerzijds en de kosten anderzijds ten opzichte van de verschillende scenario's in beeld te brengen. Als u dus vraagt of wij dat willen doen, dan zeg ik: dat wil ik. Dat zeg ik toe, maar wel nadat wij de afspraken op dat punt goed geborgd hebben.

De laatste vraag betreft de winterrust. Mijn inzet voor de collega's is inderdaad het doorzetten van het Ganzen-7-akkoord. Dan kom ik gelijk toe aan het bruggetje naar de vraag van mevrouw Hoek. Dat betekent dat wat ons betreft de winterrust, zoals die in het G-7-akkoord is afgesproken, ook in Utrecht zal worden doorgezet. Zolang wij dat echter niet hebben afgesproken, kan ik niet uitsluiten dat wij in de winter nog een aantal maatregelen moeten nemen. Kortweg gezegd: we zullen nog wel een aantal maatregelen moeten nemen in de winter. Wordt het G-7-akkoord gevolgd, dan zullen wij ons aan de winterrust houden.

Dan de vraag van mevrouw Hoek. Hetgeen u aankaart, is correct. Dat is een van de grote punten geweest in het Ganzen-7-akkoord, in het kader van wat de weidelijkheid wordt genoemd als jagers het niet prettig vinden om in de zomer te jagen als er gebroed wordt en als er ook veel mensen in de natuur aanwezig zijn. Dat doe je liever in de winter. Het compromis was nu juist echter dat er meer in de zomer wordt geschoten als er overzomerende ganzen zijn en dat er in de winter niet wordt geschoten als er trek ganzen zijn die je wat meer met rust laat. Alle partijen hebben daar ja tegen gezegd, inclusief de natuurorganisaties, inclusief LTO. Dat was de lijn waarop uiteindelijk het compromis is gemaakt. Het is dan op zich uitermate spijtig dat het punt dat altijd al een beetje spannend was en wat iedereen wist, uiteindelijk toch heeft geleid tot het klappen van dit verhaal.

De VOORZITTER: Is er behoefte aan een tweede termijn? Akkoord.

De heer VAN OOSTEROM (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Nog even voor de tweede termijn. Ik heb van de landelijke LTO begrepen dat zij het niet zozeer niet eens is met het akkoord, maar dat zij geen vertrouwen heeft in de uitvoering van het akkoord. Daar zit de hapering. Op zich staat de LTO achter het akkoord en wil zij graag dat het wordt uitgevoerd. Het vertrouwen is er echter even niet.

Het punt van de alternatieve methoden. Onlangs was ik aanwezig bij een bijeenkomst van de agrarische natuurvereniging. Zij is bezig met de voorbereiding van het nieuwe beleid van het GLB (Gemeenschappelijk Landbouwbeleid) voor de periode na 2015. Daarin werd de suggestie gedaan om ganzennesten te gaan zoeken. Dus: eieren schudden of rapen, wat je ook maar wilt. Voorkomen is beter dan genezen.

De heer VAN DER STEEG (PvdD): Mijnheer de Voorzitter! Dank aan de heer Krol voor zijn beantwoording. Ten aanzien van de tweede vraag vind ik echter wel dat hij er wat gemakkelijk vanaf komt. Ik hoor de heer Krol zeggen dat wij vooral moeten bestrijden, omdat de populatie te groot is. Daarnaast weet ik van de heer Krol het volgende. Ik heb hier een memorandum van 10 september, waarin de heer Krol zelf aangeeft dat het noodzakelijk is om, nadat de maatregelen zijn gerealiseerd, ook maatregelen beschikbaar te hebben die een snelle hergroei van de populatie verhinderen. Zo kan bij beheer en inrichting van gebieden zo veel mogelijk rekening worden gehouden met het beperken van broed- en foerageergebied voor zomerganzen. Eigenlijk heeft de heer Krol zelf meermaals aangegeven dat hij die combinatie van enerzijds het reduceren van de populatie en anderzijds het op een duurzame manier ernaar kijken in de zin van het niet aantrekkelijk willen hebben van een gebied en noem maar op. Hij geeft dus niet echt een antwoord op mijn tweede vraag, terwijl dit al wel meerdere jaren loopt. Kan hij hierop nader ingaan?

Ons verzoek aan de voorzitter is of wij straks even kunnen schorsen, om te bekijken of wij hieraan wellicht een motie zouden kunnen koppelen en of dit mogelijk is. Zouden wij dat kunnen nagaan, wellicht in een korte schorsing van twee of drie minuten?

De VOORZITTER: Het gaat mij niet om de schorsing, maar het gaat mij om het feit dat ik, doordat ik een interpellatie heb doorgeschoven naar het vragenhalfuurtje, het dan niet zo moet zijn dat dan aan elke vraag ook een motie wordt gekoppeld. Dat is nu juist de afspraak die gemaakt is.

Mevrouw MINEUR (SP): Mijnheer de Voorzitter! Ik heb net even overlegd met de heer Balemans, voorzitter van de commissie Balemans, over wat de bedoeling is van het reglement van orde. Op zich is het mogelijk om de Staten te verzoeken een heel kort interpellatiedebat te houden, met het doel een motie in te dienen. Dat zal dan een

interpellatiedebat zijn dat alleen dat doel heeft en niet per se tot debat hoeft te leiden.

De VOORZITTER: Dat begrijp ik. Dat moet dan aan het einde van de vergadering gebeuren. Daarmee gaat mijn goede bedoeling om te komen tot beperking van de tijd helemaal weg. Dan kan ik van het andere onderwerp ook gewoon een interpellatiedebat maken. Het was echter niet de bedoeling. Er is een vraag ingediend. Dan weet u dat u geen motie kunt indienen, anders had u op tijd een interpellatieverzoek moeten indienen.

De heer VAN DER STEEG (PvdD): Mijnheer de Voorzitter! Dat weet ik, maar in alle toegeeflijkheid, ook richting de kerst en dergelijke ...

De VOORZITTER: Nee, want er was voor wat de SP betreft sprake van het indienen van een verzoek tot een interpellatiedebat.

De heer VAN DER STEEG (PvdD): Misschien hebben wij dat ook omwille van de tijd niet willen doen en misschien denkt u dan: "Nou ja, goed, we koppelen er een motie aan vast." Dan is het even zoals het is. Dan rest mij, gezien uw opmerking over de kerst, u van ganzer harte een diervriendelijke kerst toe te wensen.

De VOORZITTER: Dank u wel. Zijn er aanvullende vragen van andere fracties? Dat is niet het geval.

De heer KROL (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! De opmerking van de heer Van Oosterom is natuurlijk correct. Inderdaad, er bestond grote zorg over de uitvoering. Ik wil echter wel uitspreken dat ik het dan toch ongelukkig vind dat je het niet eerst een jaar met elkaar probeert en dan pas constateert dat het niet goed gaat met de uitvoering, dan dat je vooraf constateert dat de uitvoering op weinig vertrouwen kan bogen. Dan heb je het ook niet geprobeerd. Dan zitten wij nu allemaal in de penarie. Daarmee is het probleem sowieso niet opgelost. Ik weet dat het zo is gegaan. U geeft een correcte weergave van de problematiek van centraal LTO, maar het is toch jammer. Zo wil ik vanuit mijn perspectief graag zeggen dat wij daarmee weer gedoe hebben in plaats van dat er gewoon gewerkt wordt.

Uw alternatieve methoden van schadebeperking – ik heb het maar even zo aangegeven: schudden of rapen – zijn natuurlijk bekende methoden. Ze zijn ook zinnig en nuttig.

Mijnheer Van der Steeg, ik heb het niet willen afdoen, maar ik heb u inderdaad in september een memo geschreven over dit onderwerp, naar aanleiding van de motie zoals die door PS is aangenomen. U las het correct voor. Na reductie is het inderdaad heel goed mogelijk dat je met een aantal andere maatregelen, zoals u die noemde, met bepaalde vormen van beheer van grasland, met rapen, met schudden en alle andere diervriendelijke methoden die je kunt bedenken, de stand op peil houdt. Ik heb gezegd dat ik die methoden wel degelijk zie zitten. Het is ook geen onwil dat het altijd schieten of vergassen zou moeten zijn om ertoe te komen. Ongetwijfeld zul je, als de populatie in Nederland op een fatsoenlijk niveau is gekomen, met deze aanvullende maatregelen heel veel voor elkaar kunnen krijgen. In de memo, zoals ik u die geschreven heb in september, die u correct citeert, heb ik ook de formulering "na reductie" opgenomen. Dat is niet voor niets. Het is zoals ik u net heb gezegd. Wat dat betreft vroeg u naar de bekende weg. Eerst reduceren in Nederland. Dat is vervelend en lastig en niet leuk. Het is echter wel strikt noodzakelijk dat wij daarmee nu eindelijk eens een aanvang nemen. Vervolgens moeten wij de populatie op niveau houden. Dan ben je in staat om het te combineren met diervriendelijke methoden. Ik ben daarvan, zoals u correct heeft geformuleerd, geen tegenstander.

De VOORZITTER: Dan is nu het woord aan de heer Meijer, die een vraag heeft over het Randstadspoor.

De heer MEIJER (SP): Mijnheer de Voorzitter! Een opmerking: een vraag over het Randstadspoor, is iets eufemistisch. Het project Westelijke Ontsluiting Amersfoort is een VERDER-project en staat voor € 60.000.000 in het projectenboek. De politieke actualiteit, zowel in Amersfoort als in de provincie, is van mening dat het nu voorliggende plan bij colleges, bij de UVVB en bij iedereen die bij de besluitvorming is betrokken, is dat een variant moet worden uitgezocht voor, op dit moment, iets van € 67.100.000. Daarvoor is aanvullende financiering nodig. Het college heeft kenbaar gemaakt dat die aanvullende financiering uit twee bronnen kan komen, namelijk heeft een VERDER-project aanvullend financieren, onder andere uit het programma Beter Benutten en uit Randstadspoor. Deze mededeling, waarvan je onder normale omstandigheden zou zeggen dat wij daarover in de commissie ernstig gaan praten en wij de voor- en nadelen daarvan op een rijtje gaan zetten, staat nu in een iets ander politiek daglicht. Het lokale college heeft sinds dit jaar namelijk – op de Westelijke Ontsluiting is het vorige lokale college

gevallen – als doel om dit project voor de raadsverkiezingen in orde te krijgen, daarin warm, hartstochtelijk en liefdevol ondersteund door de gedeputeerde. Deze aanpak leidt ertoe dat in feite die taken die bij colleges liggen, nu in no time worden afgerond en dat de vraagstelling of dit een goede aanpak en een juiste vorm van financiering is, pas aan de orde komt – zo is ons gebleken op basis van technische vragen die u, als het goed is, allen hebt kunnen inzien – in februari aanstaande. Als wij op dat moment nog de essentie van die discussie moeten voeren, dan is het proces veel te ver en is geen serieuze gedachteswisseling meer mogelijk.

Waar gaat het nu om? De Westelijke Ontsluiting Amersfoort beoogt een oplossing te bieden aan een autodoorstromingsprobleem. Er is geconstateerd dat er drie minuten file is, uitsluitend in de spits. Dat vinden de betrokken overheden dusdanig ernstig dat zij op grond daarvan een project van € 67.100.000 gemeenschapsgeld in de sneltrein plaatsen. Dat betekent dat uiteindelijk het doel niet is – dat zal de gedeputeerde vast beamen – de bevordering van de verkeersveiligheid, want dat punt heeft in de discussie nauwelijks enige rol gespeeld, of de bevordering van elementen die betrekking hebben op een effectievere railverbinding. Het gaat om een doorstromingsprobleem. Zo is het verkocht en zo wordt het ingezet.

Randstadspoor gaat wel over railverbindingen. Randstadspoor poogt goede railverbindingen, een goed OV, robuust tot stand te brengen in deze provincie, als aanvulling op bestaande maatregelen. Randstadspoor is naar ons oordeel – en niet alleen naar dat van ons – nog helemaal niet klaar. Er zijn ten behoeve van Randstadspoor nog diverse stations die gerealiseerd moeten worden. Er zijn er een stuk of vijf, zes: Utrecht, Oudenoord, Lage Weide, Transferium, Maarssen, Bilthoven, enzovoort.

Daarnaast hecht ik eraan hier op te merken dat er diverse plannen en initiatieven bestaan onder inwoners en onder maatschappelijke organisaties, om betere OV-, rail- en fietsverbindingen teweeg te brengen. Ik wijs bijvoorbeeld op een plan van de Kracht van Utrecht, die samen met andere organisaties daarmee binnen enkele maanden zal komen. Dat zijn allemaal goede bestemmingen. Wij zien het dus als een probleem en willen het college daarvoor ter verantwoording roepen dat die gelden die bedoeld zijn voor de kwaliteit van OV en railverbindingen nu worden ingezet ten behoeve van een verkeers- c,q, autodoorstromingstraject.

Wij vragen om een reactie van de gedeputeerde, ook op de vragen die wij hebben gesteld.

De heer VAN LUNTEREN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Ik was er al een beetje van uitgegaan dat de vragen op een gegeven moment zouden komen en dat ik dan kon meeschrijven. Ik had de vragen namelijk nog niet gezien, maar ik improviseer mijn weg die kant dan wel op. Dat is trouwens een leuke woordspeling.

Ik begin met mijn reactie op het betoog van zojuist van de heer Meijer, op een aantal punten en aannames die hij heeft gepresenteerd. Allereerst geeft hij in zijn verhaal nadrukkelijk aan dat dit gaat om een autodoorstromingsprobleem en dat er nooit en te nimmer zou zijn gesproken over OV en over veiligheid. Wellicht mag ik de heer Meijer wijzen op de brief die hij ook ooit al ter bespreking heeft opgevoerd en waarbij hij juist vond dat het college inzette op een OV-probleem dat er in zijn ogen niet was en een verkeersveiligheidssituatie die er niet was. Dat waren namelijk twee van de belangrijke uitgangspunten waarop het college destijds heeft aangegeven dat er in een bredere samenhang moest worden gezocht naar een oplossing en dat dat de reden was dat het college van GS continu heeft ingezet op een ongelijkvloerse kruising met het spoor aldaar. Dat is overigens ook hoe er naar het restbudget – let wel: restbudget – Randstadspoor wordt gekeken. Door het ministerie is gevraagd aan de besturen hier in het Utrechtse om met voorstellen te komen hoe dat budget aan te wenden, omdat dat immers voor 2020 moet worden uitgegeven, omdat dat de looptijd is van de budgetten. Er lag nog in de planstudie een verbinding naar Harderwijk. Daarvan weet u ook dat ik mij daarvoor heel hard heb gemaakt. Dat is gewoon niet gelukt. Althans, de businesscase die de NS ons heeft gevraagd, hebben wij niet positief kunnen maken. Daarmee viel voor het Rijk deze verbinding af.

Vervolgens is ons gevraagd om een aantal knelpunten in het netwerk op te geven, waar wij nog mogelijkheden zien. Dat is deze, dat is volgens mij bij Veenendaal er nog een en er zijn er nog een aantal meer. Dat is gebeurd op verzoek van het Rijk. Dat is dus niet iets wat ik hier met u heb besproken. Het gaat om een verzoek van het ministerie dat is binnengekomen ten aanzien van de vraag hoe die middelen moeten worden aangewend. Daarbij vooropgesteld dat het moest bijdragen aan de oorspronkelijke doelstellingen van Randstadspoor. De bedoeling is met name, zoals u zelf ook aangeeft, het robuust maken van het spoor. Daarbij is een belangrijk element – dat is wat wij heel erg veel hebben gedaan in

het kader van Randstadspoor – het ongelijkvloers maken van de spoorwegkruising. In dat kader past dat op de corridor Amersfoort-Utrecht ook uitermate goed, zoals het college dat ook al eerder heeft betoogd in zijn brief, waarbij het heeft aangegeven zijn voorkeur voor de toenmalige ongelijkvloerse variant, ingegeven vanuit OV-rail. Dan heb ik de punten behandeld die u in uw betoog noemde. Ik ga door naar de vragen.

Op welke wijze is onderzocht of er projecten zijn die er daadwerkelijk aan bijdragen dat de kwaliteit van de railverbindingen in de provincie Utrecht wordt verbeterd? Dat moge helder zijn. Wij hebben het verzoek van het Rijk gehad. We hebben samen met onze partners hier gekeken naar de verschillende projecten. Deze zijn aangedragen door de verschillende gemeenten en de partijen die zijn vertegenwoordigd in het UVVB. Die hebben wij tegen het licht gehouden en die toetsen wij zoals de systematiek werkt. Vervolgens hebben wij ze voorgedragen aan het Rijk, die ze vervolgens weer toetst aan de uitgangspunten van het programma. Er zit dus tot twee, drie keer toe een toets in, waar dit gewoon doorheen komt. Ik heb mij er hard voor gemaakt, zoals ik ook in de brief heb geschreven, om dat te bepleiten. Dat heb ik gedaan langs de lijn zoals dat is. Nog steeds moet er echter nog wel getoetst worden. Dat heb ik altijd verteld aan de gemeenten. Vandaar ook de garantiestelling die eronder lag. Er moet getoetst worden of wel aan de uitgangspunten wordt voldaan.

Heeft u bij railverbindingen betrokken gemeenten geconsulteerd om na te gaan of zij geen projecten wensen die bijdragen aan verbetering van de kwaliteit van railverbindingen? Dat heb ik gedaan. Ik ben op meerdere plekken geweest. Ik heb dat zelfs heel actief gedaan. In het Amersfoortse is er een soort BOV, een soort Eemlandse variant van het UVVB, waarin alle wethouders bij elkaar komen. Daar heb ik expliciet aangegeven dat deze middelen beschikbaar kwamen en hen gevraagd of zij nog aanvullende projecten hebben, zodat die zouden kunnen worden meegenomen. Tot op de dag van vandaag heb ik daarop niets aanvullends gekregen dan dat deze kruising daarin zit.

Bent u bekend met komende initiatieven van maatschappelijke organisaties? Met die initiatieven ben ik op dit moment niet bekend. Als dat nieuwe initiatieven zijn, zou dat lastig zijn vanwege het feit dat die middelen eerder moeten worden aangewend. Ik roep die partijen wel op snel met hun initiatieven en plannen te komen, omdat

wij, zoals u ook weet, op dit moment om het OV MIRT-onderzoek naar een OV MIRT-verkenning te brengen. Dat betekent dat wij concreter worden met de invulling van het OV in deze regio. Via u roep ik die partijen ook op om die initiatieven bij mij kenbaar te maken zodat, als wij het traject ingaan waarin dat allemaal concreter moet worden, wij bekend zijn met de initiatieven in de samenleving. Wij kunnen die dan meewegen in de oplossingen zoals die mogelijk zijn.

De heer MEIJER (SP): Mijnheer de Voorzitter! De gedeputeerde geeft een reactie. Ik moet die helaas op een paar punten weerspreken. Allereerst daar waar hij spreekt over een eerdere discussie waarbij ik betrokken zou zijn en die zou aangeven dat er te weinig begrip was voor het OV en het verkeersveilige karakter van het project. Dat kan ik op dit moment niet op die manier interpreteren. Kan de gedeputeerde dit nader toelichten?

Ik weet wel dat een jaar geleden toen er het Amersfoortse initiatief was, het CDA bijvoorbeeld met een alternatief kwam, waarin zij voorstelde om ongeveer voor de halve prijs, € 25.000.000, een fietsonderdoorgang te creëren, waarmee ook aan die OV-doelstellingen tegemoet kon worden gekomen. De meerderheid die daarna is ontstaan, onder leiding van de zeer geëerde gedeputeerde, heeft het echter behaagd om te kiezen voor de oplossing die nu voorligt. Deze is aanmerkelijk duurder en aanmerkelijk meer gericht op autoverkeer dan op het OV-railverkeer.

Wat betreft de projecten die nog niet worden ingezet, heeft de gedeputeerde gezegd dat hij diverse gesprekken heeft gevoerd. Uiteindelijk gaat het er echter om dat de rijks gelden, bedoeld voor versterking van het OV-railnetwerk en al datgene wat daarmee samenhangt, optimaal voor dat doel worden ingezet. In de eerste termijn heb ik ook genoemd – de gedeputeerde is daarop niet ingegaan – dat bijvoorbeeld een aantal stations niet is gerealiseerd. Dat is toch belangrijk. Ik heb een rijtje genoemd: Utrecht, Lage Weide, Transferium, Utrecht-Oudenoord, Bilthoven, Maarssen en Woerden. Dat zijn allemaal stations die op de lange baan zijn geschoven en die allemaal bijdragen aan datgene wat Randstadspoor in deze provincie kan betekenen. Natuurlijk waardeer ik de oproep van de gedeputeerde aan de maatschappelijke organisaties om hun initiatieven snel bekend te maken, zodat deze optimaal kunnen worden gefinancierd. Echter moet ook het Randstadspoor nu worden aangewend voor een project als de Westelijke Ontsluiting Amersfoort, dat overall, met inbegrip van hier, verkocht wordt als een

doorstromingsoplossing voor een vermeend probleem voor Randstadspoor. Die oplossing wijzen wij af. Dat betekent in elk geval dat wij onze motie handhaven.

De VOORZITTER: Dan zult u hem eerst moeten indienen.

De heer MEIJER (SP): Mijnheer de Voorzitter! U heeft hem al in uw bezit. Ik zal er een handtekening onder zetten en dien hem hierbij in.

Motie M65 (SP): behoud gelden Randstadspoor voor werkelijke OV-railverbindingen!

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op maandag 9 december 2013;

constaterende:

dat het college van Gedeputeerde Staten voornemens is om het project Westelijke Ontsluiting Amersfoort aanvullend te laten financieren uit Randstadspoor;

overwegende:

- *dat Randstadspoor beoogt projecten te financieren die de kwaliteit van railverbindingen bevorderen;*
- *dat het project Westelijke Ontsluiting Amersfoort beoogt een doorstromingsprobleem voor het autoverkeer op te lossen;*

dragen het college op:

- *het project Westelijke Ontsluiting Amersfoort vooralsnog niet aanvullend te laten financieren uit Randstadspoor;*
- *zorgvuldig te onderzoeken of er alternatieve projecten kunnen worden gevonden die de kwaliteit van OV-rail-fietsverbindingen in de provincie Utrecht bevorderen;*
- *de Staten over de resultaten van dit onderzoek te informeren alvorens het project Westelijke Ontsluiting Amersfoort alsnog voor te dragen ten behoeve van aanvullende financiering uit Randstadspoor.*

En gaan over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: De motie M65 is voldoende ondertekend en maakt deel uit van de beraadslaging. De motie kan worden vermenigvuldigd en rondgedeeld.

De heer VAN LUNTEREN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Mijnheer Meijer, u was er als eerste bij toen ik een memo naar de Staten toe stuurde, ik meen eind

vorig jaar of begin van dit jaar, waarin ik heb aangegeven waarom het college het standpunt innam met betrekking tot de verschillende varianten, zoals die er lagen in Amersfoort, zoals wij dat hebben gedaan. Uw bezwaar dat u toen aangaf, was dat u het slecht onderbouwd vond. Dat kan zijn, maar wij hebben op dat moment aangegeven dat het met name zat in het feit dat wij het netwerk daar robuuster maken voor het doorstromen van het OV. Dat vond u geen geldig argument. Ik heb het echter wel genoemd. U heeft dat toen bestreden.

De heer MEIJER (SP): Mijnheer de Voorzitter! Op dit moment is de gedeputeerde een beetje aan het winkelen in allerlei gedachtewisselingen die indertijd hebben plaatsgevonden. Begin dit jaar was nog helemaal niet aan de orde dat dit project uit Randstadspoor zou worden gefinancierd. Het was toen nog zo dat er een opzet voorlag die veel duurder zou zijn dan de begrote – er werd over € 75.000.000 gesproken – begrote € 60.000.000 uit het VERDER-pakket. Op dat moment zijn die vragen gesteld, uiteraard. Om nu echter, op dit moment, uitgerekend uit Randstadspoor, waarvoor u overigens bereid bent om in februari de Staten per brief te informeren – dat blijkt duidelijk uit de beantwoording van de feitelijke vragen die wij hebben gesteld – werpt natuurlijk een heel nieuw licht op de zaak.

De heer VAN LUNTEREN (gedeputeerde): Mijnheer Meijer, u geeft dit aan – ik ga de woorden ‘selectief shoppen’ niet herhalen –, maar ik probeer aan te tonen dat toen Randstadspoor totaal niet in beeld was, ik de argumentatie van het OV voor de variant die toen voorlag – we hebben toen met nadruk gezegd dat het ons gaat om een variant, zolang de variant waarvoor gekozen wordt er maar één is van ongelijkvloers – die onze voorkeur heeft vanwege het OV. Ik denk dat dit mijn argumentatie juist verstevigt, omdat ik dat al heb gedaan voordat er überhaupt sprake was van een restbudget voor Randstadspoor.

De heer MEIJER (SP): Mijnheer de Voorzitter! Tijdens de discussie op dat moment ging het over meerdere alternatieven, waaronder een alternatief van het CDA – ik zeg het nog maar een keer – voor de fietstunnel, die ongeveer € 25.000.000 zou kosten. In die afweging van verschillende prioriteiten, is dit soort opmerkingen gewisseld. Ik vind het niet terecht dat de gedeputeerde nu die gedachtewisseling gebruikt om de op dat moment nog niet bekende financieringen uit Randstadspoor te verdedigen.

Mevrouw VERSTEEG (D66): Mijnheer de Voorzitter! Even een punt van orde. Ik merk dat ik buitengewoon ongelukkig ben met de ruimte die u biedt. Het is een beetje de afdeling 'Ik geef een pink en mijn hele hand wordt gepakt'. Wat mij betreft gaan wij het reglement van orde strikt interpreteren. Het is gewoon of een vragenhalf-uurtje of mondeling. Dit wordt echter gewoon een een-tweetje tussen GS en SP. Formeel gezien mogen wij niet interrumpen. Ik merk dat ik het jammer vind voor de orde van de vergadering.

De heer MEIJER (SP): Mijnheer de Voorzitter! Ik zou het zeer op prijs stellen als u kennis geeft dat u zich heeft laten vervangen door commissaris Versteeg. Op zich vind ik dat een debat waard. Desalniettemin voeren wij een zakelijk debat, dat wat mij betreft zo kort mogelijk kan, maar wel inhoudelijk moet worden gevoerd.

De VOORZITTER: Ik kan de opmerking heel goed begrijpen. Ik heb allang spijt dat ik het op deze manier heb geregeld. Het is voor mij ook een leerpunt. We moeten het nu echter wel afronden. Het woord is aan de gedeputeerde.

De heer VAN LUNTEREN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Nog een keer om het toch wel in het kader te plaatsen. In onze brief van eind vorig jaar, begin dit jaar – ik weet het niet exact; het lag echt een beetje rond de jaarwisseling – hebben wij aangegeven niet specifiek de voorkeur aan een variant te geven, maar de voorkeur te geven aan een variant waarbij altijd sprake is van een volledig ongelijkvloerse kruising. Daarbij hebben wij als argument aangegeven dat daar veiligheid en OV voor ons argumenten zijn. In zijn pleidooi geeft de heer Meijer aan, zoals hij net heeft gezegd, dat dit nooit eerder voorbij is gekomen dan toen het Randstadspoor in beeld kwam. Dat is niet aan de orde. Bedoelt u het op een andere manier, dat ik toen Randstadspoor al in beeld had, dan is dat ook aperte onzin vanwege het feit dat die middelen pas voor de zomer zijn vrijgegeven, toen bleek dat Randstadspoor Harderwijk niet meer mogelijk was.

De heer MEIJER (SP): Mijnheer de Voorzitter! Ik wil het graag kort afronden, maar de gedeputeerde maakt het debat steeds langer; dat merkt u. In die verhouding wijs ik er nogmaals op dat die discussie toen, een jaar geleden, niet relevant is, omdat er toen ook alternatieven op tafel lagen die een andere invalshoek hadden en ook een goedkopere invalshoek hadden. In dat kader is die discussie toen gevoerd. Nu blijft staan de vraag of het een autoproject is of een railproject. De gedeputeerde zegt

nu dat de Westelijke Ontsluiting een railproject is. Dat is voor het eerst en het zal in Amersfoort de nodige indruk achterlaten. Nu gaat het wat mij betreft om de provincie Utrecht en de gelden die zo efficiënt mogelijk ten behoeve van het railnetwerk worden besteed.

De heer VAN LUNTEREN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! De heer Meijer shopt echt uit de woorden die ik hier gebruik. Ik heb nooit gezegd dat dit een railproject is. Ik heb over de reden waar om wij kiezen voor de oplossing waarvoor wij kiezen het volgende gezegd. Toen was er overigens sprake van dat wij in de plaats van de gemeenten zouden treden en daarvoor budget zouden aanwenden. Dat ging dus veel verder dan het huidige voorstel. Op dat moment hebben wij deze argumentatie al aangevoerd. Dat betekent gewoon dat vanaf het begin af aan voor ons alle modaliteiten uitgangspunt waren bij verbetering, dat slechts de verbetering voor één modaliteit voor ons niet voldoende was en dat een van de varianten daarop niet goed scoorde. Dat zijn gewoon de feiten. Als u het betwijfelt, kom dan met de memo, want dan kunt u het nalezen. Ik heb het er nu niet bij, omdat het niet is voorbereid. Het staat er gewoon in.

De VOORZITTER: Nee, ik wil het nu echt afronden.

De heer MEIJER (SP): Mijnheer de Voorzitter! Ik verbaas mij een beetje over de opmerking van de gedeputeerde dat hij de vragen niet heeft gezien. Dit is namelijk wel in de nacht van vrijdag op zaterdag doorgegeven.

De heer VAN LUNTEREN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Ik heb de vragen wel gezien, maar u gebruikt een argument in het geheel. Als ik had geweten dat u dat argument zou gaan gebruiken, zou ik de memo paraat hebben gelegd. Dat is ook de reden van die voorbereiding en dergelijke. In die memo staat klip en klaar de redeneerlijn die ik nu vertel.

De heer MEIJER (SP): Mijnheer de Voorzitter! Ik zeg niets anders dan wat er in de stukken staat.

De heer VAN LUNTEREN (gedeputeerde): Ik moet nog een restantje van de vragen te beantwoorden.

De VOORZITTER: Dan wel heel snel. Elk restantje roept namelijk weer nieuwe vragen op.

De heer VAN LUNTEREN (gedeputeerde): Daarvoor was ik al bang toen wij aan het debat begonnen.

Er zouden stations niet gerealiseerd zijn. Volgens mij is het heel helder. Randstadspoor wordt uitgevoerd zoals het er is. Er is alleen een station bij gekomen, namelijk station Harderwijk, voor zover ik weet. Alle andere stations gaan conform de planning. Harderwijk is er echter later bij gekomen. Wij dachten dat dat uit kon. Daarin hebben wij heel veel werk gestopt. Ik heb er enorm hard aan getrokken om dat voor elkaar te krijgen. Dat is mij gewoon niet gelukt. Het is niet gelukt om daarvoor een sluitende businesscase te krijgen die je op het spoor kwijt kunt. Saillant detail hierbij is dat dit onder andere had te maken met de reistijd over het spoor van Utrecht naar Amersfoort die niet afdoende was vanwege de overgangen.

De VOORZITTER: Daarmee hebben wij dit agendapunt afgesloten, zij het dat wij straks nog een motie tegemoet kunnen zien.

Vaststellen van de notulen van 30 september 2013 en 4 november 2013 en de besluitenlijst van 4 november 2013.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming stellen Provinciale Staten de notulen van de vergaderingen van 30 september 2013 en 4 november 2013 en de besluitenlijst van de vergadering van 4 november 2013 ongewijzigd vast.

Statenvoorstel Resultaat fase 3 traject Toekomst Recreatie(schappen): Koersnotitie Toekomst Recreatieschappen.

De heer KONINGS (VVD): Mijnheer de Voorzitter! De voorliggende koersnotitie is een belangrijke fase in een traject naar de modernisering van de recreatieschappen. We zien een zoekende overheid, maar in dit geval wel een overheid met ambitie. Wordt deze ambitie nu ingegeven door een soort intrinsieke betrokkenheid en bevoegdheid bij de gedeputeerde of is het echt een kwestie van zorg? Ik kan mij die zorg voorstellen: een zorg over de goede afloop. Tenslotte zijn wij toch min of meer geconfronteerd met een aantal lokale overheden die nogal wat terugtrekkende bewegingen maken.

In de commissie heb ik namens de VVD-fractie al mijn waardering uitgesproken voor de mate van concreetheid waarop de voorgenomen activiteiten zijn geformuleerd. Ik doe dat hier graag nog een keer. Er worden maatwerkoplossingen geboden die recht doen aan de verschillende

posities van de partners. Het is toch vrij concreet om op een gegeven moment op te nemen dat wordt toegewerkt naar een liquidatie van twee van de vier recreatieschappen.

Opdat wij elkaar goed begrijpen, hecht ik eraan om nog het volgende te vragen en op te merken.

Het reguliere provinciale budget is € 1.900.000. Wellicht ten overvloede wil de VVD-fractie toch nog de bevestiging van de gedeputeerde horen dat de provincie eventuele financiële gaten die mogelijkerwijs vallen als gevolg van gemeenten die hun verantwoordelijkheid niet nemen, niet gaat opvullen.

Als een van de rollen van de provincie is gedefinieerd het stimuleren van ondernemerschap. Er worden ook enkele voorbeelden genoemd. Hoe gaat de gedeputeerde dat vliegwieltje in beweging zetten en in beweging houden? Bij het onderzoek naar mogelijke samenwerkingspartners voor recreatie binnen Nederland wordt meer concreet eind 2013 genoemd als datum van besluitvorming. We hebben nog twee weken voor kerstmis. Heeft de gedeputeerde al nieuws?

Voor het uitvoeringsprogramma wordt een looptijd van drie jaar aangehouden. Het is goed dat het college er zo in zit. De VVD-fractie drukt het college op het hart er vooral de vaart in te houden en ervoor te waken dat het proces niet verzandt.

Een laatste aandachtspunt betreft de wijze waarop wordt omgegaan met lopende afspraken. Met diverse grondeigenaren en organisaties zijn afspraken gemaakt over bijvoorbeeld de openstelling van ruit-, voet- en fietspaden. We mogen ervan uitgaan dat de gedeputeerde ervoor zorgdraagt dat de gemaakte afspraken, met ongetwijfeld financiële verplichtingen, over en weer, worden geborgd.

Afsluitend raad ik de gedeputeerde aan zich de kunst van het simultaan schaken aan te leren, aangezien daarop in de komende jaren zeker een beroep gedaan zal worden, zo is mijn vermoeden.

De heer ESSOUSI (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! We zijn ooit begonnen met een startnotitie waarover veel te doen is geweest, volgens de visie op de recreatie. We komen nu langzamerhand aan het einde van dit proces met dit koersdocument. Het echte werk begint pas zodra alle relevante partijen zich concreet bezighouden met de inrichting, het beheer en het onderhoud van recreatiegebieden.

Ik prijs gedeputeerde De Vries voor zijn geleverde werk op dit dossier. Als PvdA hebben wij de nieuwe koers voor recreatieschappen vooral bekeken in het licht van de heroriëntatie op meerdere maatschappelijke organisaties. We hebben vooral gekeken naar de maatschappelijke taken van de recreatieschappen, de waarde die wij als provincie daaraan geven of hechten en hoe deze te waarborgen in de nieuwe systematiek. De kernvraag is voor ons: hoe blijven wij als provincie betrokken bij de maatschappelijke uitwerking van economische concepten in recreatiegebieden. Dan heb ik het bijvoorbeeld over het behoud van de groene waarden, zowel natuurlijk als maatschappelijk. Daarbij wil ik echter nog wel aandacht vragen voor de hekken, die niet alleen maar lelijk zijn, maar ook belemmerend voor de biodiversiteit. Verder voor de bereikbaarheid, vooral voor wat betreft het openbaar vervoer, maar ook voor wat betreft de langeafstandfietspaden of langeafstandwandelpaden, en vooral de toegankelijkheid.

We gaan een richting op waarbij we meer ondernemerschap gaan toestaan. Een positieve uitwerking is dat wij hierdoor beter in staat zijn om in te spelen op de behoeften van de recreant. Een negatieve uitwerking zou kunnen zijn dat recreëren afhankelijk wordt van de dikte van je portemonnee. Daarvoor moeten wij waken. In de commissie hebben wij het hierover gehad. Ik hoor het onderwerp terugkomen bij meerdere partijen. Los van de gemeenten zorgt deze koerswijziging ook voor veel onzekerheid bij recreanten. Vooral bij ouderen en mensen met een beperking. Vele goede zaken in dit koersdocument onderschrijven wij, maar wel met de nodige aandacht voor de toegankelijkheid. Daarom willen wij de toegankelijkheid nadrukkelijk meenemen bij de uitvoering van dit koersdocument. Dat willen wij doen middels een motie. Ik deel hem alvast uit.

Motie M66 (PvdA): waarborging toegankelijkheid van recreatiegebieden.

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op maandag 9 december 2013, aan de orde hebbende het Statenvoorstel Koersnotitie Toekomst Recreatieschappen;

gehoord de beraadslagingen;

constaterende:

- *dat de Koersnotitie Toekomst Recreatieschappen de laatste fase is in het traject Toekomst Recreatie(schappen);*

- *dat de provincie in een nieuwe rol van verbinder en regisseur gaat sturen op de beleidsdoelen;*

overwegende:

- *dat recreatief aanbod in de provincie Utrecht van groot belang is voor de leefbaarheid, vitaliteit en economische ontwikkeling;*
- *dat recreatieve voorzieningen duurzaam behouden moeten blijven voor onze inwoners;*
- *dat iedereen toegang moet hebben om te recreëren in recreatiegebieden;*

dragen het college van Gedeputeerde Staten op: de toegankelijkheid van recreatiegebieden te waarborgen in het hele proces van de omvorming van de recreatieschappen en in de uitwerking van het uitvoeringsprogramma.

En gaan over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: De motie M66 is voldoende ondertekend en maakt deel uit van de beraadslaging. De motie kan worden vermenigvuldigd en rondgedeeld.

Mevrouw NAP (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Al jaren wordt er in de Staten en in statencommissies gesproken over de recreatieschappen en de toekomst van de recreatie in onze provincie. In elk geval zolang ik in de Staten zit – en dat is toch al een jaar of tien – hebben wij het over dit onderwerp. Het CDA is dan ook blij dat er nu eindelijk een duidelijke koersnotitie ligt over de richting die wij willen inslaan voor het behoud van betaalbare recreatie in Utrecht.

Allereerst complimenteren wij de gedeputeerde, zijn ambtenaren en allen die aan deze notitie hebben meegewerkt met de inhoud, waarin duidelijk naar maatwerkoplossingen is gezocht. Met name de zogenaamde mini-economieën, waarin anderen dan overheidspartijen kunnen participeren, sluiten heel goed aan bij de CDA-visie dat ondernemers moeten kunnen inschrijven op een concessie voor onderhoud, beheer en exploitatie in een recreatiegebied. Enerzijds de ruimte bieden aan niet-overheden om gebieden te exploiteren, om het beheer en onderhoud betaalbaar te houden. Anderzijds als overheid grenzen stellen aan wat mogelijk en wenselijk is. In onze optiek blijft het een spanningsveld, waarover wij duidelijke afspraken moeten maken, zonder dat wij onuitvoerbare regels opstellen. Onze fractievoorzitter heeft dit bij de begrotingsbijdrage van vorige maand al benoemd als 'de kunst van het loslaten'. Daarnaast is het goed dat

bij die recreatieschappen waar mogelijkheden zijn om de financierbaarheid van de recreatie te vergroten, hiernaar gekeken wordt.

Ten slotte zien wij met de instemming van een recreatieboard een mooie invulling van de regierol van de provincie. Kortom: een mooie notitie, die goed aansluit bij het CDA-gedachtegoed en alleen al wat dat betreft op onze steun kan rekenen.

Politici zijn vaak geneigd te denken dat met de presentatie van een mooi plan een doel bereikt is. Nadat wij echter tien jaar overlegd hebben, begint de toekomst van de recreatieschappen pas. De heer Essousi zei dat net ook al. Eigenlijk begint het werk pas op het moment dat de uitvoering begint.

Nu lezen wij in de stukken dat het uitvoeringsprogramma een periode van drie jaar zal beslaan. Als je alleen al rekent dat wij in de voorfase tien jaar overlegd hebben, dan is een periode van drie jaar voor de daadwerkelijke herstructurering en opheffing van een aantal recreatieschappen een behoorlijke kluit, zeker omdat er nogal wat vragen aan de orde komen gedurende dit uitvoeringsprogramma. Er zal moeten worden vastgelegd wie eigenaar van de recreatiegebieden wordt, wat de rol van de gebiedscommissies wordt, hoe wij omgaan met het verschil in grenzen tussen gebiedscommissies en de huidige recreatieschappen, hoe de verantwoordelijkheden gaan liggen bij bovenregionale recreatiegebieden en wat wel en niet wenselijk is ten aanzien van de financiering van het onderhoud.

Met betrekking tot de verschillen in grenzen van de gebiedscommissie en de huidige recreatieschappen, vragen wij vooral aandacht voor de situatie van de stad Utrecht. Daar is sprake van veel Recreatie om de Stad (RodS), waarbij de betreffende plekken niet allemaal in de gemeente Utrecht liggen, terwijl Utrecht niet participeert in een gebiedscommissie. In onze optiek kan het niet zo zijn dat veel stedelingen gebruik maken van een recreatiegebied bij een stad, maar de desbetreffende gemeente geen verantwoordelijkheid draagt als het om beheer en onderhoud van het gebied gaat. Ditzelfde geldt bijvoorbeeld ook voor het gebied Kwinteloijen, waar veel Veenendalers recreëren, terwijl het gebied in zijn geheel op het grondgebied van de gemeente Rhenen ligt. Wat dit betreft is het goed dat de gedeputeerde in de commissie al aangeeft dat de provincie geen medewerking zal verlenen aan liquidatietrajecten waarbij de problematiek blijft liggen en gemeenten een onverantwoord grote recreatieopgave op hun bord krijgen.

Het CDA vraagt aandacht voor het volgende punt. Op verschillende plaatsen in de stukken lezen wij dat deze koerswijziging in gang is gezet vanwege een bezuinigingsopgave. Hoewel er inderdaad sprake is van een bezuinigingsopgave, is dit volgens ons niet het hoofddoel van de koerswijziging. De koerswijziging moet ervoor zorgen dat recreatieve voorzieningen behouden blijven. Recreatie is van belang voor de inwoners en de leefbaarheid van onze mooie provincie en mag daarom ook best wat kosten. Het CDA is dan ook blij dat het budget van € 1.900.000 voor de toekomst gehandhaafd blijft.

Ten slotte merken wij nog op dat iedereen weet dat reorganisaties, en zeker liquidatietrajecten, onrust veroorzaken in een organisatie. Voor ons is het van groot belang dat er duidelijkheid is voor de werknemers van Recreatie Midden-Nederland als deze organisatie opgeheven dan wel samengevoegd wordt met een andere partij, zoals Staatsbosbeheer of Recreatie Noord-Holland.

De heer HOEFNAGELS (D66): Mijnheer de Voorzitter! Door de kwaliteit van ons landschap vormt recreatie een belangrijke economische sector in de provincie Utrecht. Bovendien is die recreatieve sector weer een belangrijke factor voor de vestiging van bedrijven. Is het geen winwinsituatie voor de provincie dat zowel de inwoners als het bedrijfsleven profiteren van die recreatie? De bestuurlijke organisatie rondom recreatie laat echter al jaren te wensen over. Bezuinigingen van deelnemende gemeenten en het uittreden van gemeenten leiden tot een ongezonde financiële situatie voor de vier recreatieschappen. De uitvoeringsorganisatie Recreatie Midden-Nederland is daarvan vervolgens het slachtoffer. Er zijn nog wel voldoende mogelijkheden om het beheer van de recreatiegebieden goed te organiseren.

De koersnotitie Recreatieschappen laat een toekomst zien waarin een aantal recreatieschappen niet langer bestaat. Bij de verdere uitwerking van die koersnotitie ziet D66 een drietal stippen op de horizon. Als eerste een recreatieve sector die daar waar mogelijk zijn eigen broek ophoudt. Immers, is het niet wenselijk om daar waar de overheid kan terugtreden, daadwerkelijk terug te treden? Kan de overheid alle recreatieve voorzieningen gratis verzorgen? D66 vraagt daarbij echter wel aan Gedeputeerde Staten of er veel aandacht kan worden gegeven aan de innovatieve financieringsconstructies die werden voorgesteld, waarmee de provincie mede haar bijdrage kan leveren aan de ontwikkeling van nieuwe recreatieve voorzieningen.

Ten tweede: een uitvoeringsorganisatie die op een goede manier haar beheer- en uitvoeringstaken uitvoert. Daarmee vraagt D66 met nadruk aandacht voor het personeel van de huidige uitvoeringsorganisatie Recreatie Midden- Nederland. Het personeel moet voldoende meegenomen worden in het traject dat nu gaat volgen. Is het huidige hoge ziektepercentage immers niet een aanwijzing voor de moeilijke positie waarin zij verkeren? Dat een mogelijke rol van Staatsbosbeheer wordt onderzocht, lijkt ook logisch. Staatsbosbeheer heeft immers ook een groot aantal recreatiegebieden in de provincie in beheer.

Ten derde: een goede afstemming met meer dan alleen de gemeenten blijft onderdeel van de kracht van de recreatie in Utrecht. Hebben waterbeheerders, terreineigenaren, terreinbeheerders en andere maatschappelijke organisaties immers niet ook een rol binnen de recreatie? De gebiedscommissies kunnen wellicht een goede rol vervullen in de gewenste bovenregionale afstemming, omdat bijna al die partijen daarin vertegenwoordigd zijn. D66 hoort graag van de gedeputeerde dat hij die mogelijkheid nadrukkelijk zal onderzoeken. Daarbij overigens wel in ogenschouw houdend wat er zojuist al is aangegeven met betrekking tot de stad Utrecht.

Ik sluit af. D66 stemt in met de reactiebrief van GS. Wij zullen de gedeputeerde blijven volgen in dit proces en hem blijven herinneren aan de wensen die D66 heeft binnen dit traject: een innovatieve recreatieve sector, een professionele uitvoeringsorganisatie en een breed gedragen recreatief beleid.

De heer IJSSENNAGGER (PVV): Mijnheer de Voorzitter! Wij kunnen ons vinden in deze heldere en goede notitie. De huidige organisatiestructuur is mede door de mogelijkheid van 'free riding' gemeenten, als ik het zo mag stellen, toch wel achterhaald. Het is dringend gewenst voor de kwaliteit, kwantiteit en diversiteit van de recreatie in onze provincie dat het aanbod toeneemt en wordt verbeterd. De echte vraag van de recreanten dient daarbij centraal te staan. Het is misschien leuk dat tijdens het laatste jeugddebate, dat vorige week of twee weken geleden heeft plaatsgevonden, de jongeren aangaven dat juist het aanbod niet conform hun vraag is. Kennelijk kennen wij dus niet datgene waar de jongeren om vragen. Dat zijn tenslotte onze toekomstige burgers.

De PVV vindt dat het hoog tijd is voor een nieuwe invulling van de publieke taak op het gebied van recreatie,

met een grotere rol voor initiatieven van burgers, maatschappelijke organisaties en ondernemers. Daarbij vinden wij het wel belangrijk dat het budget dat nu beschikbaar is, beschikbaar blijft, maar beslist ook niet verhoogd wordt. Wij vinden het goed dat ernaar wordt gestreefd om de verantwoordelijkheid voor de kleine recreatiegebieden bij de gemeenten of de eigenaren neer te leggen. Ik begrijp de vraag van een van onze vorige sprekers niet, die zegt dat wij moeten vaststellen wie de eigendom heeft. Volgens mij ligt gewoon vast wie de eigenaar is van de recreatiegebieden.

Wij vinden het wel belangrijk dat die gemeenten die taken daadwerkelijk gaan oppakken en dat de respectievelijke gemeenteraden, en daarmee dus ook de inwoners, echt zeggenschap krijgen, maar ook de verantwoordelijkheid nemen voor hun eigen recreatiegebied. De provincie heeft daarbij wat ons betreft slechts een sturende en faciliterende rol.

Wij kunnen instemmen met de reactie namens de provincie richting de stuurgroep.

Ik heb nog een vraag over de motie van de PvdA. In de motie staat dat het over de toegankelijkheid gaat. Volgens mij zullen die gebieden zeker toegankelijk blijven, want het is in alle belang van de ondernemers om daar bezoekers naartoe te krijgen. Of wordt soms bedoeld dat die recreatiegebieden gratis, om niet, toegankelijk moeten zijn? Dat staat dan weer haaks op het principe en het uitgangspunt van deze notitie om meer door de ondernemers de recreatiegebieden zelf financieerbaar te maken. Het is onduidelijk wat wij nu met die motie moeten.

De heer ESSOUSI (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Een korte reactie op de woorden van de heer Ijssennagger. Met toegankelijkheid bedoel ik veel meer dat recreëren niet beperkt is of blijft tot een bepaalde groep. Daarbij wil ik dan het volgende voorbeeld noemen. We zijn een keer op werkbezoek geweest naar Down Under, Laagraven. Volgens mij bent u toen ook mee geweest. Daar had je dus een betaald deel voor bepaalde activiteiten en een open deel voor iedereen die gewoon wil recreëren. Dat beoog ik met toegankelijkheid voor iedereen, dus dat alle soorten mensen daar terecht zouden kunnen.

De heer IJSSENNAGGER (PVV): Als ik het goed begrijp, betekent dat wel dat recreanten die niet betalen, minder faciliteiten krijgen dan de recreanten die wel betalen. Dat was toch ook in Utrecht het geval?

De heer ESSOUSI (PvdA): Ik kan mij voorstellen dat er concepten zijn waarbij je moet betalen voor bepaalde activiteiten.

De heer FASTL (GroenLinks): Mijnheer de Voorzitter! Ik geloof dat gedeputeerde De Vries tevreden mag zijn. Er komen alleen maar positieve reacties van de verschillende fracties. Dan zou je als Groen-Links bijna moeten denken: gaat het wel goed? Ja, het gaat volgens ons wel goed.

Ook wij zijn positief over het voorliggende stuk, ondanks de angst uit het verleden. We hebben op een gegeven moment een trend ingezet die de recreatieschappen steeds meer hun eigen financiën heeft laten binnenhalen. Nu zijn het niet direct de recreatieschappen die er het best in zijn. Op een gegeven moment krijg je dan dat er festivals worden georganiseerd in het broedseizoen; dat soort rare excessen vond plaats. Ik hoop dat dit in de toekomst voorkomen gaat worden. Volgens mij is dat ook de taak die de provincie in dit plan op zich neemt, namelijk dat je de activiteiten aan de markt overlaat, maar dat je de controle op het buitengebied en de inrichting en toegankelijkheid van het buitengebied bij de provincie houdt. Eigenlijk komt er dus meer provinciale regie op recreatie. Als GroenLinks juichen wij dat toe.

Ook de financiën blijven overeind. Wat dat betreft verandert er niet zo veel. De angstbeelden die sommige partijen hadden, zijn volledig weggenomen. Toch wil ik enigszins waken voor excessen van geforceerd ondernemerschap. Dat zag ik ook al een beetje bij verschillende natuurorganisaties, die nu met de handen in het haar zitten. Dat zijn niet de recreatieschappen zelf, maar dat zijn wel plekken waar veel gerecreëerd wordt. Het viel mij op dat als zelfs natuurorganisaties activiteiten willen gaan ondernemen, die wij als GroenLinks niet volledig willen zien verschijnen in de buitengebieden, dan moet je toch echt je provinciale rol op je nemen en moet je op een gegeven moment zeggen dat het goed is om enigszins geld binnen te halen, maar dat het geen doel op zich moet zijn.

Mijn collega Bekkers haalt mij wel eens aan, dus ik haal hem vandaag eens aan. Hij opteerde voor een soort Nijntjeland ergens. Wat dat betreft zijn er kansen te over om in het buitengebied iets moois te maken. Teletubbies? Nee, Nijntje, mevrouw Doornenbal.

Uiteraard sluit ik mij aan bij de opmerkingen over de gebiedscommissies die zijn gemaakt door D66. Ik ben benieuwd welke rol zij kunnen hebben in de uitvoering

van alles en in de advisering ten aanzien van hoe je een gebied moet gebruiken.

Ik was erg blij met de opsomming van mevrouw Nap; de vragen en de opmerkingen. Ik ben erg benieuwd hoe de gedeputeerde daarop reageert.

De heer MEIJER (SP): Mijnheer de Voorzitter! De inzet van de SP is altijd geweest om recreatiegebieden toegankelijk en betaalbaar te houden. Het zijn namelijk terreinen waartoe mensen, of ze nu veel verdienen of weinig, in gelijke mate toegang hebben of krijgen en die op die manier de natuurwaarden tot hun recht laten komen. Dat is ook belangrijk. Dit proces met betrekking tot de recreatieschappen is al geruime tijd in behandeling. Nu ligt er dan een statenvoorstel voor. Het is op zich opmerkelijk dat er verschillende documenten in een statenvoorstel worden genoemd. Ik ben eigenlijk niet zo'n voorstander van dit soort besluitvorming. Ik ben meer voor: dat beslissen wij, dat beslissen wij en dat beslissen wij, dan dat je integraal daarmee je goedkeuring geeft aan verschillende documenten, waarvan de meeste ook nog meer dan een half jaar geleden geschreven zijn.

Desalniettemin, als je de hoofdlijnen bekijkt, heeft de SP een jaar geleden een voorstel ingebracht om bijvoorbeeld een van de recreatieschappen, het Recreatieschap Utrechtse Heuvelrug, Vallei en Kromme Rijngebied, op te heffen. Deels analoog aan de problematiek zoals die door de heer IJssennagger is weergegeven, maar vooral om ervoor te zorgen dat uiteindelijk de zeggenschap over die gebieden en de beslissingen over bijvoorbeeld de vraag hoe ver wij gaan met die commercialisering en de vraag wat wij willen toestaan zo dicht mogelijk bij die terreinen te leggen, dus bij de gemeenten. Via die gemeenten wordt aan lokale bewoners maximale inspraak gegeven in dit proces. In die zin is het positief dat met name het belangrijke element eruit, namelijk dat het Recreatieschap Utrechtse Heuvelrug, Vallei en Kromme Rijngebied op de nominatie staat om op te heffen; dat wordt een heel proces. Dan is het van belang dat in dat proces met name die gemeenten gewezen worden op hun verantwoordelijkheid. Het is natuurlijk niet de bedoeling dat als het recreatieschap uit elkaar valt, er uiteindelijk een soort wildgroei ontstaat waarbij deels particuliere grondeigenaren het voor het zeggen hebben, deels projectontwikkelaars en op een andere plek weer gemeenten. De bedoeling is de publieke functie van deze recreatiegebieden en dat ze betaalbaar en toegankelijk zijn en blijven voor grote groepen van onze inwoners. Dat moet de insteek zijn. Met die boodschap moeten die

gemeenten op pad worden gestuurd.

Ten aanzien van het eindproduct vinden wij dat die punten er te weinig in zitten. Wij hopen dat het element van met name de gemeentelijke betrokkenheid en de bijdrage aan de betaalbaarheid, beter tot hun recht komen. Wij zullen heel goed luisteren naar de reactie van de gedeputeerde op de opmerkingen die tot dusver zijn gemaakt.

Tot slot. De heer Essousi heeft een motie ingediend over de toegankelijkheid. Wij zijn nog met hem in gesprek over een variant daarop in de richting van de betaalbaarheid.

De heer HOEFNAGELS (D66): Mijnheer de Voorzitter! De heer Meijer heeft het zojuist veel gehad over de gemeentelijke rol. Het moet zo dicht mogelijk bij de burger, dus op gemeentelijk niveau worden opgepakt. Hoe ziet hij daarin de provinciale rol?

De heer MEIJER (SP): Mijnheer de Voorzitter! Ik stel het erg op prijs dat de heer Hoefnagels daarnaar vraagt. Ik denk namelijk dat de belangrijkste provinciale rol is om allereerst ervoor te zorgen dat het hele overgangsproces goed verloopt, dat erop wordt toegezien dat er geen stukken gebied aan die publieke toegankelijkheid en betaalbaarheid onttrokken raken door het verloop van het proces. Wij zien daarin voorlopig wel een belangrijke rol. In die zin moet ik aangeven dat wij, in elk geval op dit moment, voorzichtig moeten zijn met zoiets als verzelfstandiging van het Recreatieschap Midden-Nederland, omdat wij daar op dit moment toch een soort van toezicht en vorm van regie, zeker in deze moeilijke periode van die overgang, ook voor de provincie zien weggelegd.

De heer HOEFNAGELS (D66): Mijnheer de Voorzitter! Ik heb een aanvullende vraag. Ik ben nog steeds op zoek naar die provinciale rol. Ik weet dat in de notitie iets staat over bovenlokale netwerken, fietsroutenetwerken, et cetera, maar ook over bovenlokale voorzieningen, zoals het Henschotermeer en dergelijke. Hebben wij daarin als provincie een rol? Zo nee, als die rol bij de gemeenten ligt: hoe ziet u dan dat dit moet gebeuren door de gemeente Woudenberg? Of heeft de gemeente Amersfoort daarin bijvoorbeeld ook een rol, aangezien haar inwoners daarvan gebruikmaken?

De heer MEIJER (SP): Mijnheer de Voorzitter! Daarop kan ik heel concreet reageren. Ik zie primair de gemeenten aan zet. Ik zie de provincie als brandjesblusser. Als wij het concreet hebben over het Henschotermeer, dan vind ik dat daar een belangrijke rol is weggelegd, in elk geval

voor Woudenberg en Utrechtse Heuvelrug, maar ook voor Amersfoort, want 20% van de bezoekers komt daar vandaag. Ze komen verder uit Soest, Zeist, enzovoort. In die samenwerking moet gezocht worden naar optimaal beheer. Dat is echter nog een heel lange weg vanaf het punt waar wij nu staan. Dat is wel duidelijk. Dat ik daar met name een provinciale rol zie, om te borgen dat die elementaire toegankelijkheid en betaalbaarheid overeind blijft, is op dit moment nog aan de orde.

De heer Balemans neemt het voorzitterschap over.

De heer DE HEER (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! We hebben overduidelijk een doel voor ogen, maar de routebeschrijving is niet zo duidelijk. Vandalen hebben enkele bordjes onleesbaar gemaakt. De provincie heeft belangrijke taken op recreatiegebied, in het verlengde van onze rol in het landelijk gebied en onze rol rond het Nationaal Natuur Netwerk. Ik denk allereerst aan onze grote bovenlokale voorzieningen, zoals het Doornse Gat en het Henschotermeer, die voor een groot publiek toegankelijk moeten blijven. Ik denk aan het creëren van nieuwe voorzieningen aan de rand van onze grote steden, waaraan we nu zonder rijksgeld samen met de betrokken gemeenten keihard blijven werken. Ik denk ook aan de routestructuren voor wandelaars, fietsers, kanoërs en andere sportievelingen. Ook op dat terrein kan de provincie her en der een wit voetje halen. Ik denk aan handhaving en toezicht, waarin de provincie best extra stapjes kan zetten. Op recreatiegebied gaat namelijk niet alles goed. Laatst heb ik rondgedoeld en ben ik verdwaald op de Elsterberg, waar allerlei routes over elkaar heen lopen omdat de Elsterberg zo'n geweldig uitkijkpunt is. Op de Elsterberg zijn alle informatieborden echter door vandalen vernield. Staatsbosbeheer plaatst vast geen nieuwe borden, zolang het groene toezicht gebrekkig is en nieuwe borden evenveel kans lopen om op dezelfde manier te worden gesloopt.

De ChristenUnie heeft bij de begrotingsbehandeling gevraagd om meer aandacht en geld voor toezicht en handhaving. Ik zal dat punt nu laten rusten en mij beperken tot het terrein van de recreatieschappen.

Als het gaat om openbare recreatieterreinen en routestructuren, zijn de recreatieschappen lange tijd een handig vehikel geweest. De bakens moeten nu echter snel worden verzet en de recreatieschappen moeten snel worden gemoderniseerd. De ChristenUnie kan instemmen met de voorliggende voorstellen. Het rapport biedt een wenkend vergezicht, met duidelijke langetermijndoelen.

De route naar deze doelen is echter nog niet precies uitgestippeld. We kiezen voor maatwerk. We kiezen voor vier verschillende trajecten, voor de vier verschillende recreatieschappen, en dan ook nog een keer voor een lange-afstandsroute voor de overkoepelende club van Recreatie Midden-Nederland.

Nogmaals: het doel is duidelijk, maar de routebeschrijvingen vertonen nog wel forse hiaten. Laten wij dus de hulp van gidsen inroepen. De ChristenUnie denkt daarbij aan onze twee gebiedscommissies die goede lokale contacten hebben en die precies weten hoe de lokale hazen lopen. Tijdens de commissiebehandeling hebben wij uitgebreid gesproken over de rol van de gebiedscommissies. Ze zijn niet genoemd in de officiële brief richting de stuurgroep. Ze lijken weggestopt in een bijlage van het rapport. Wij rekenen er echter op dat de provincie de kandidatuur van de gebiedscommissies in het vervoltraject graag wil blijven ondersteunen. D66 heeft zojuist al op dit vlak een toezegging gevraagd. Wij willen ons daarbij aansluiten.

In de commissie hebben wij ook stilgestaan bij de legakkers van de Vinkeveense Plassen en de Loosdrechtse Plassen. De ChristenUnie is blij dat de provincie deze legakkers in het vervoltraject figuurlijk boven water houdt. We zijn benieuwd hoe dat zal gebeuren. Kortom: onze doelen zijn overduidelijk, maar de trajecten daarheen nog niet. Ik hoop dat wij onderweg geen vandalen treffen.

Mevrouw HOEK (50Plus): Mijnheer de Voorzitter! 50Plus heeft in de werkvergadering al heel veel gezegd en ook antwoorden gekregen. Dat is allemaal al gehoord, maar wij willen toch nog wel even ingaan op de vele spelers van dit gebeuren: de commercie, horeca, TOPs (Toeristische Overstap Punten), waterschappen, natuur, milieu, inwoners, gebruikers, fietsers, wandelaars, et cetera. We zullen nogmaals aandacht vragen voor de uitdaging die het dan toch wel is voor de gedeputeerde – dat kan niemand ontkennen – om een balans te vinden om ten opzichte van de hele groep die ik zojuist heb genoemd, ervoor te zorgen dat iedereen zich op een prettige manier kan vinden in hoe het hele traject zich zal gaan ontwikkelen. Op die manier krijg je niet op een gegeven moment tegenstrijdige meningen en uitvoeringen en zullen bepaalde groepen daarvan niet de dupe worden.

In het bijzonder willen wij nogmaals aandacht vragen voor de goede bereikbaarheid – dat is al meer gezegd – en voor de toegankelijkheid van het gebied, en dan in het bijzonder voor de mensen met fysieke beperkingen. Het is

helaas nog steeds niet zo dat het vanzelfsprekend is dat daarmee rekening wordt gehouden. Ik wil ook nog even benadrukken waar TOPs komen en waar parkeerterreinen worden ontwikkeld. Een TOP hoeft niet per se alleen een parkeerterrein te zijn, maar het moet zo zijn dat per definitie, als vanzelfsprekendheid, invalidenparkeerplaatsen gerealiseerd worden.

Nogmaals: als de balans er niet is ... Als wij over tien jaar terugkijken, is het zo belangrijk dat wij dan kunnen zeggen dat het geslaagd is. Dat moet het doel zijn, de stip aan de horizon.

De commissaris van de Koning neemt het voorzitterschap over.

De heer DE VRIES (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Ik dank alle fracties voor hun bijdragen.

De heer Konings begon met een verhaal over bezorgdheid of bevoegenheid. Ik kan u het antwoord geven: het is bevoegenheid. Dat is toch wel de vliegroute geweest die ik geprobeerd heb op dit dossier in te zetten. Het is volgens mij ook goed om aan het begin van de behandeling aan te geven hoe ik hier nu sta. Ik sta hier nu echt als gedeputeerde Recreatie. De koersnotitie is u aangeboden vanuit de stuurgroep. Die mag ik weliswaar voorzitten, maar hier zijn wij met elkaar aan het woord over hoe wij als provincie tegen die koersnotitie aankijken en de vraag welke punten wij van belang vinden om in te brengen bij de stuurgroep, om die straks verder uit te werken in de verschillende trajecten die er aan komen. Een aantal van u heeft daaraan gerefereerd. Er is gevraagd wat die trajecten gaan inhouden. Ik denk dat een aantal daarvan al redelijk duidelijk is. Die beginnen zich nu uit te kristalliseren. De Vinkeveense Plassen is een helder traject. Daar is de liquidatie al in gang gezet; daar wordt ook al een traject doorlopen waarin het gesprek wordt gevoerd met de gemeente Amsterdam. Wij zitten daarbij iets aan de zijkant, aangezien wij maar de rol van subsidiënt hebben. Wij zijn echter inhoudelijk wel zeer betrokken, juist vanuit de opgave bij de legakkerproblematiek. Ook speelt hier de vraag: hoe wij de watersport een impuls kunnen geven. Ik vind het belangrijk om dat te noemen. Het is per slot van rekening ook een fantastisch gebied om watersport te kunnen bedrijven en er op die manier aandacht voor te creëren en commerciële activiteiten te kunnen ondersteunen.

Het andere traject dat ook al redelijk uitgekristalliseerd is, is het liquidatietraject rond de Utrechtse Heuvelrug.

Daar is feitelijk ook al over gesproken in het dagelijks bestuur. We hebben al een soort voorconclusie getrokken, zo van: deze kant zal het wel op gaan, maar het is wel belangrijk wat wij met de inboedel gaan doen. Een aantal van u heeft bijvoorbeeld het Henschotermeer genoemd als een belangrijke opgave. Als provincie hebben wij al op ons genomen om die casus sowieso onder onze hoede te nemen en daarna te gaan bekijken hoe wij daarbij nu een goed verhaal kunnen maken, wat bijvoorbeeld in de vorm van een mini-economie kan, samen met de landgoedeigenaar, samen met de gebiedscommissie en samen met de gemeenten. Hoe past dat plaatje? Op die manier kunnen wij ervoor zorgen dat straks, als het recreatieschap echt geliquideerd is, wij niet de gemeenten met de boel laten, maar dat wij daadwerkelijk iets kunnen neerzetten waarin ook onze inwoners tot in lengte van jaren kunnen recreëren en waaraan zij plezier kunnen beleven. Dat zie ik heel duidelijk als onze opgave.

Een ander recreatieschap is het Recreatieschap Stichtse Groenlanden. Daarvoor bestond in eerste instantie ook de vraag of wij daar misschien ook wel snel uit willen. Nee, dat is niet aan de orde. Op zich draait Stichtse Groenlanden goed. Financieel gezien heeft het niet echt een gebrekkige positie. Ik denk dat er ook nog wel aanknopingspunten zijn om te bekijken hoe wij daar nog wat meer de diepte in kunnen om te zoeken naar nieuwe ontwikkelingen die heel hard nodig zijn, juist in en rond de stad Utrecht, waarvan toch heel veel mensen in die gebieden eromheen gebruik maken. Daar zie ik ook een opgave.

Tot slot nog het Plassenschap Loosdrechtse Plassen. Het is ontzettend leuk dat wij daar juist met een mini-economie bezig zijn, om te bekijken hoe wij daar met Noord-Holland een opgave kunnen verwezenlijken die tegemoet komt aan wensen en ideeën in het gebied zelf. Ik denk dat het heel belangrijk is om ook dat draagvlak te kunnen creëren vanuit die ondernemers, vanuit de bevolking en vanuit de gemeenten, voor wat wij daar kunnen gaan doen. Stichtse Vecht is daarbij ook aangesloten, natuurlijk vanuit het Breukeleveense, waar heel duidelijk die legakkerproblematiek speelt. Ik denk dat wij daar een opgave hebben bijeengebracht die heel interessant kan zijn en die wellicht tot conclusies kan leiden voor plassen in het Zuid-Hollandse.

Dan nog even een reactie op een aantal opmerkingen over de middelen die wij beschikbaar hebben voor recreatie. Ik denk dat het helder is. Het gaat om € 1.900.000.

Dat blijft in de komende jaren zo. Dat heb ik ook aangegeven bij de partners in de diverse recreatieschappen. Het is belangrijk dat zij van ons het vertrouwen krijgen dat wij onze middelen op die manier beschikbaar blijven stellen om het proces te kunnen borgen. Als je namelijk je alleen maar gaat terugtrekken en zegt dat we even niet meedoen, maar dat wij wel inhoudelijk willen meedelen, is het draagvlak per definitie verdwenen. Hoe gaan wij om met het vliegwieltje richting de ondernemers? Ik denk dat dit per gebied zal gelden. Een mooi voorbeeld is Gravenbol, waar wij onze rol hebben opgepakt. Het is natuurlijk doodzonde dat zo'n terrein feitelijk van de lijst van het recreatieschap zou afglijden, omdat er geen geld meer voor is. We hebben toch onze rol opgepakt om met inwoners en een organisatie uit Wijk bij Duurstede dit samen op te pakken. Dat heeft zich tot nu toe bewezen. Dit zijn dus de pareltjes waaraan wij verder moeten werken en die een voorbeeld kunnen zijn voor andere plekken.

Er is ook nog een aantal vragen gesteld. Hoe moet je de datum van 2018 duiden? Volgens mij hebben verschillende fracties daarop gereageerd. Dat verschilt ook wel. We hebben namelijk bijvoorbeeld ook de discussie over de Utrechtse Heuvelrug gehad met de vraag of je zo'n liquidatie in drie jaar kunt vervolmaken. We moeten reenschap geven van het feit dat als je liquideert, dit ook consequenties heeft voor het Recreatieschap Midden-Nederland als uitvoeringsorganisatie. Daar werken per slot van rekening mensen. Dat betekent dat je goed moet kijken hoe je de afvloeiing doet en of je daarvoor geld beschikbaar hebt. Dat zijn allemaal zaken die wij nu aan het uitzoeken zijn. Het kan best zo zijn dat het streven 2018 is, maar dat wij zegge: om die op een goede manier en budgettair neutraal – wat ten slotte ook een van de opgaven is – te doen, kunnen wij er beter een jaartje langer over doen en het zorgvuldiger doen, dan per se 2018 erin te beitel en dat wij zeggen dat het dan gelukt moet zijn. Ik kies dan liever voor een proces waarbij de zorgvuldigheid vooropstaat.

Er is ook gesproken over de routes. Er waren wat zorgen over en er is gevraagd hoe wij die op een goede manier kunnen borgen. Het idee is – volgens mij komt dat ook voort uit de notitie die wij al eerder hebben besproken en vastgesteld – die visie op de recreaties vanuit de provincie Utrecht zelf. Het onderwerp routes vind ik echt iets waarin wij als provincie onze rol kunnen spelen. Er wordt nu gedacht aan een routebureau dat bijvoorbeeld die routes kan managen, dat de verknoppingen kan regelen

en waarin je de rol van de TOPs kunt laten terugkomen. Daarnaast loopt natuurlijk ook nog de discussie met de verschillende landgoedeigenaren, omdat veel van deze routes over hun landgoederen lopen. Het is belangrijk dat wij daarover concrete afspraken maken en dat wij die in lengte van jaren op die manier kunnen beheren en onderhouden.

De heer Essousi sprak onder andere over bereikbaarheid en toegankelijkheid. Ik kan hem daarin volstrekt volgen. Ik denk dat toegankelijkheid belangrijk is. Ik denk ook dat het goed is, zoals hij ook in de beantwoording op een vraag van de heer IJssennagger aangaf, dat het feitelijk om een mix gaat. Het is niet zo dat per definitie toegankelijkheid betekent dat alles gratis moet en dat je overal in moet kunnen. Het gaat meer om de fysieke toegankelijkheid, wat mevrouw Hoek ook adreseerde. Het gaat er ook om dat je kunt kiezen. Ik denk dat dat heel belangrijk is. Voor het ene gebied, zoals de Maarsseveense Plassen, betaal je iets om daar te gaan zwemmen en er zijn daarvoor ook extra faciliteiten beschikbaar. Bij het Henschotermeer betaal je alleen voor het parkeren en daarna kun je ook gaan zwemmen. We moeten zoeken naar de mix tussen verschillende vormen van recreatie. Voor de ene vorm van recreatie betaal je wat meer, omdat je iets extra's krijgt en voor de andere vorm van recreatie geldt dat deze gewoon publiek toegankelijk is. Daarmee kunnen wij onze inwoners het beste bedienen. Ik zie de motie wat dat betreft als aanvulling en ondersteuning van het beleid dat wij voorstaan, tenzij er nog allerlei zaken veranderd gaan worden als u met de heer Meijer heeft gesproken, zo zal ik maar zeggen. Ik verwacht het eigenlijk niet hoor, mijnheer Meijer.

Dan de vragen van mevrouw Nap. Ik heb al geantwoord op die termijn van 2018. Is er niet wat langer tijd nodig? Zoals ik al zei: zorgvuldigheid staat voorop. Dan kun je bekijken welke termijn je daarvoor nodig hebt. Ik denk dat de opmerking zeker terecht is om te kijken hoe je daarbij de gebiedscommissies een rol kunt geven. Ik neem dan gelijk alle andere fracties mee die daaraan gerefereerd hebben, ook met de stad Utrecht. Dat is heel belangrijk. Wij hebben daar een enorme RodS-opgave. Dan moeten we toch op de een of andere manier een verknoping kunnen maken. Ik zie het als een van de eerste opgaven die wij met een nieuw college in de stad Utrecht zouden kunnen adresseren, om hier eens voor te gaan zitten en na te gaan hoe wij hier gezamenlijk uit kunnen komen.

Personeel Recreatie Midden-Nederland. Het staat buiten kijf dat daarmee zorgvuldig moet worden omgegaan. Er moet een goede afloop worden georganiseerd, dan wel een fusietraject met een andere organisatie worden aangegaan. We zijn op dit moment aan het nadenken over de vraag of wij daarbij bijvoorbeeld ook een verandermanager kunnen gebruiken die het proces kan begeleiden richting een fusie met een nieuwe organisatie dan wel het anders inrichten van de organisatie.

De heer Hoefnagels heeft een aantal stippen aan de horizon genoemd, waarin ik mij geheel en al kan herkennen en waarop ik volgens mij ook al inhoudelijk ben ingegaan. Het betrekken van de gebiedscommissies bij de verdere uitwerking ligt voor de hand: dat gaan wij doen. Ten aanzien van de vragen van de heer De Heer merk ik op dat het ook niet in de bijlage van de koersnotitie staat, maar dat het prominent in de conclusies staat. Op bladzijde 4/5 en zelfs op bladzijde 18 wordt nog eens expliciet genoemd dat die gebiedscommissies die rol moeten gaan spelen. Volgens mij wordt u wat dat betreft op uw wenken bediend.

De heer IJssennagger vroeg naar de rol van de gemeenten ten aanzien van de kleinere recreatiegebieden, als ik het zo mag samenvatten. Dat is op dit moment precies een discussie voor wat betreft de Utrechtse Heuvelrug. Hoe zorg je er nu voor dat ook met een gemeente als Rhenen, waar Kwintelooijen ligt, een groot recreatiegebied waarvan met name Veenendaal gebruik maakt, een afspraak kan worden gemaakt tussen Veenendaal en Rhenen dat zij feitelijk dat gebied gaan beheren en ook op die manier gaan onderhouden. Dat zijn dingen die wij nu in dit traject verkennen. Op die manier hebben wij die opdrachten bij de diverse gemeenten geparkeerd. Ik hoop dat wij daar echt op een redelijke termijn uit kunnen komen, zodat ook het langjarige beheer geborgd kan blijven.

Tegen de heer Fastl zeg ik dat angst een slechte raadgever is. Dat heb ik maar ver achter mij gelaten, zeker bij dit traject.

Er is gesproken over Nijntjeland. Ik weet niet of de heer Bekkers ondernemersaspiraties heeft, maar dan zie ik dat wel tegemoetkomen. Ik neem aan dat dit niet in een EHS-gebied zal plaatsvinden. Ik snap dat het een gedachte is om iets te doen met het goed van de heer Dick Bruna.

Bij de heer Fastl kon ik niet helemaal goed volgen dat hij claimde dat er meer provinciale regie zou zijn. Aan de

andere kant hoorde ik ook fracties roepen dat er meer moet worden losgelaten. Het zit eigenlijk een beetje in het midden. Op bepaalde terreinen moet je zaken loslaten om een proces zijn kans te gunnen, maar vanuit je ruimtelijke ordeningsopgave heb je natuurlijk altijd ruzie. We hebben dat ten slotte netjes vastgesteld in de PRS wat we waar willen. Daarnaast is recent nog Natuur 2.0 vastgesteld, waarin we feitelijk de ruimtelijke mogelijkheden en de natuuropgave nog eens benoemd hebben.

De heer FASTL (GroenLinks): Mijnheer de Voorzitter! De gedeputeerde legt het goed uit. Juist op het moment dat je bepaalde segmenten vrijer laat, is het zaak voor de provincie om er beter op te letten of het allemaal binnen de kaders blijft. In die hoedanigheid is er meer toezicht en dus ook een meer sturende en controlerende rol van de provincie.

Overigens hadden wij al verder nagedacht over de Nijntjeland. Dat zou heel goed in Rijnenburg kunnen liggen. Ik zou graag Nijntje in windmolenland willen zien.

De heer DE VRIES (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Wat zal ik daar nu weer op zeggen? Leuk idee, laat maar komen, we zien het vanzelf wel. Dan zullen wij het wel beoordelen. Dat lijkt me het beste antwoord.

De heer Meijer heeft het gehad over toegankelijkheid en betaalbaarheid. Dat zijn terechte opmerkingen. In dat licht denk ik dat wij tegemoetkomen aan zijn vragen. Het gaat erom de gebieden zo veel mogelijk toegankelijk te houden, maar aan sommige dingen zit nu eenmaal een prijskaartje. Dat moet ook als je ondernemers een kans wilt gunnen in dat soort ontwikkelingen. Het gaat erom dat er voor ieder wat wils is. Dat is het verhaal. De gemeente bij de les houden lijkt mij ook een duidelijk punt.

Ik heb volgens mij ook duidelijk geantwoord op de vraag van de heer De Heer over de rol van de gebiedscommissies en dergelijke. Ik heb ook al gerefereerd aan de legakkers.

Mevrouw Hoek heeft het over een uitdaging in verband met tegenstrijdige belangen; zo heb ik het maar vertaald. Dat zie ik ook wel. Op sommige plekken hebben we echt te maken met tegenstrijdige belangen. Ik denk dat wij onze rol als provincie goed kunnen oppakken door ons af te vragen waar die belangen precies liggen en waar wij die afweging precies laten terechtkomen. Wat vinden wij op dit moment belangrijker? De publieke toegankelijkheid of het in beheer kunnen houden door daar een onderne-

mer op te zetten die er een bepaalde prijs voor vraagt. Dat proberen wij te zoeken.

De heer MEIJER (SP): Mijnheer de Voorzitter! Misschien kan de gedeputeerde nog even kort aangeven op welke manier die betaalbaarheid nog extra wordt geaccentueerd in de voorliggende stukken.

De heer DE VRIES (gedeputeerde): Kunt u toelichting hoe u die vraag precies bedoelt?

De heer MEIJER (SP): Ik dacht iets eenvoudigs te vragen. U heeft zojuist – en daar ben ik erg blij om – gezegd dat betaalbaarheid een belangrijk element is en dat u dat erkent. U heeft ook een aantal randvoorwaarden genoemd. Het is natuurlijk van belang dat betaalbaarheid ook een zekere waarborging krijgt in wat wij vaststellen. Wat kunt u in dat opzicht bieden? Dat is de concrete vraag.

De heer DE VRIES (gedeputeerde): Daarin kan ik nu op zich niet zo veel bieden. Het gaat meer om de toegankelijkheid en dat die gewaarborgd moet blijven in een mix van keuzes die mensen kunnen maken. Of u nu naar een park gaat om te recreëren of naar De Efteling, dan weet u dat daartussen een prijsverschil zit. Dat heeft ook te maken met de faciliteiten die je krijgt aangeboden in het desbetreffende gebied. Dat is het antwoord op uw vraag wat dat betekent voor de betaalbaarheid. Ik kan mij goed voorstellen dat er faciliteiten zijn die meer vragen vanwege het feit dat er veel zaken aanwezig zijn en dat je daarvoor een kostprijs betaalt. Als ik naar SpaScreen ga, betaal ik daar meer voor dan wanneer ik aan de overkant bij de Maarsseveense Plassen ga zwemmen. Dat is het verhaal waarin zich dat begeeft. Je kunt er niet zomaar een vinger op leggen waarbij je zegt dat het gaat om € 1, € 2 of € 10.

De heer MEIJER (SP): Dan sluit ik dit discussierondje even af. De gedeputeerde vergelijkt De Efteling met het Henschotermeer of met het Doornse Gat of met de Gravenbol. Een van de punten is nu juist dat iedereen er terecht kan, of je nu een grote beurs hebt of niet. Bij De Efteling weet je dat je dat bedrag moet betalen. Dat is een keuze. Onze verantwoordelijkheid is nu juist om die gebieden ter beschikking te stellen aan iedereen. Vandaar onze invalshoek.

De heer DE VRIES (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Ja, dit punt lijkt mij voldoende gewisseld. Ik ben klaar met mijn beantwoording.

De VOORZITTER: Fantastisch. Is er behoefte aan een tweede termijn? Dat is het geval.

De heer ESSOUSI (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Ik dank de gedeputeerde voor zijn antwoord. Ik ben ook verheugd om te horen dat hij de motie heeft gelezen zoals ik hem bedoeld heb. De titel had net zo goed kunnen zijn: voor iedere wat wils. Dat zijn de woorden die hij letterlijk gebruikte.

Ik krijg nog wel veel vragen van een aantal statenleden. Ik zal een en ander verhelderen. De toegankelijkheid bedoel ik in zijn algemeenheid. Zowel in financiële zin als het gaat om betaalbaarheid, maar ook in fysieke zin als het gaat om toegang voor bijvoorbeeld ouderen of mensen met een beperking. Daarom heb ik er bewust voor gekozen om niet die specifieke doelgroep te noemen in de motie, maar de toegang puur te bedoelen als algemene term. Het is niet mijn bedoeling dat dit de verdienmodellen gaat bijten. Wanneer die modellen gratis zijn, zijn het namelijk geen verdienmodellen meer. Het gaat er veel meer om dat ontwikkelde activiteiten waarvoor een ondernemer extra dingen doet, geld kosten. Dat is duidelijk. Recreatiegebieden waar men niets extra's doet voor de recreanten hoeven echter ook niet per se geld te kosten. Ik noemde het voorbeeld van Down Under. Daar kun je lekker wandelen met je hond of met je kinderen of wat dan ook. Wil je echter gaan waterskiën of boarden over water, dan betaal je daarvoor gewoon een bepaald tarief. Dat is de mix van activiteiten die ik bedoeld heb.

De heer JJSSENNAGGER (PVV): Mijnheer de Voorzitter! Ik heb het woord gevraagd juist vanwege deze motie. Wij zijn er niet zo voor om moties die ogenschijnlijk voor de burgers zijn ingediend, waarin bijna iedereen zich kan vinden en die naar alle kanten worden uitgelegd, te steunen. De heer Meijer legt de motie duidelijk anders uit dan hoe wij hem uitleggen. De gedeputeerde gaat er weer tussenin zitten. Dat maakt het zo moeilijk voor ons om voor of tegen die motie te zijn. Als je zegt dat de gebieden fysiek toegankelijk moeten zijn, ben ik het daarmee volmondig eens. De interpretatie die u er net aan heeft gegeven, namelijk dat het betaalbaar moet zijn, dan is dat zo: voor een aantal dingen zul je behoorlijk moeten betalen. Er zullen ook voorzieningen zijn, maar minder dan nu, die vrij toegankelijk zijn. Dat is onze interpretatie van de motie. Dan zouden wij hem kunnen steunen. Wij zullen echter vooral overeind moeten houden dat bij heel veel gemeenten de reden om te gaan stoppen en dat zij uit het recreatieschap willen stappen, is dat zij denken dat het goedkoper kan. Uiteindelijk is het doel van de

gemeenten volgens mij toch om te bezuinigen. Dat zullen wij dus overeind moeten houden. Als dat de uitleg is, kunnen wij de motie steunen. Mocht u er een andere draai aan geven, dan krijgen wij er moeite mee en zult u ons standpunt bij de stemming horen.

De heer MEIJER (SP): Mijnheer de Voorzitter! Ik heb natuurlijk met heel grote oren geluisterd naar de tweede termijn van de heer Essousi. Wij hebben hem namelijk gewoon gevraagd het begrip betaalbaarheid op te nemen in deze motie. O jee, o jee, dan wordt hij zo duidelijk. Ik snap die vrees, maar dat is toch een van de redenen dat wij vinden dat wij het element van de betaalbaarheid met name naar voren moeten brengen. Daarom kan ik aanvullen dat wij zelf met een motie zullen komen. Die gaan wij aanstonds indienen.

De heer ESSOUSI (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Ik heb een vraag aan de heer Meijer. Wat verstaat u onder betaalbaarheid?

De heer MEIJER (SP): Dat zal ik u zeggen. Dat betekent dat de gebieden, zoals het Henschotermeer, waar op dit moment een parkeertarief geldt, maar nog geen toegankelijkheidsbeperking, het Doornse Gat, de Gravenbol, waar gewerkt wordt aan alternatieven, maar toch zeker ook sprake is van een ruime toegankelijkheid in financiële zin, dus dat soort voorzieningen beschikbaar blijven voor mensen met een kleine beurs. Ik had de hoop dat als u in dat voorstel had opgenomen dat ook die betaalbaarheid een element is, dit een belangrijke factor zou zijn in het vervolgtraject. Ik denk dat allerlei collega's nu echter vrezen dat zij straks niet meer in die gebieden terecht kunnen, maar ik denk dat dat wellicht nog wel meevalt. Ik heb geprobeerd u te verleiden om dat accent naar voren te halen, maar dat is mij niet gelukt. Ik mis daarvoor kennelijk een aantal aspecten. Ik zal daarom toch aan de Staten vragen of zij ook dat aspect de aandacht willen geven die het verdient.

De heer ESSOUSI (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Ik vind het jammer, want ik heb juist geprobeerd in de tweede termijn uit te leggen dat betaalbaarheid ook een onderdeel is, maar ook de fysieke toegankelijkheid en dat ik die doelgroepen niet separaat wil benoemen. Ik denk dat wij niet zo veel van mening verschillen over het punt waarover de heer Meijer spreekt.

De heer MEIJER (SP): Ik denk ook dat wij in wezen niet zo veel van mening verschillen, maar het vervelende is

dat u zo moeilijk vindt dat op papier te zetten. Dat is het probleem. Ik denk dat de toegankelijkheidsproblematiek voor mensen met een handicap en ouderen zeker een punt is. Zeker, dat heeft volop alle steun. Ik vroeg u ook niet dat weg te halen. Ik vroeg u alleen maar het woord betaalbaarheid in te lassen. Als iedereen er iets van kan vinden, wordt het op een gegeven moment, als niet duidelijk wordt benoemd waar het om gaat, een beetje slappe was. Ik denk dat wij dat niet moeten willen.

De heer VAN WIKSELAAR (SGP): Mijnheer de Voorzitter! Een verhelderende vraag. Ik hoor de heer Meijer namelijk net het Henschotermeer noemen, waarbij u refereerde aan de daar geldende parkeergeldheffing. Bedoelt u met betaalbaar dat deze heffing van tafel moet?

De heer MEIJER (SP): Mijnheer de Voorzitter! Als ik de positie zou hebben om dat te bewerkstelligen, ja, dan vind ik dat die van tafel moet. Ik vind dat voor iemand die slecht ter been is en zijn auto gebruikt om daar te kunnen genieten en daar ongeveer twee uur verblijft, de € 10 parkeergeld die dan moet worden betaald, veel geld. Ik zou dat op die manier liever niet willen.

De heer VAN WIKSELAAR (SGP): Dat betekent dat als u de motie indient, ik hem zo moet vertalen dat dat niet meer is toegestaan?

De heer MEIJER (SP): Mijnheer de Voorzitter! Dat kan ik, zoals het nu in het proces zit, natuurlijk in dit geval en op dit moment niet bepalen. Dat weet de heer Van Wikselaar ook. Het einddoel moet echter zijn dat, ongeacht de grootte van je beurs, je kunt genieten en profiteren van deze gebieden. Dat staat bij ons voorop en dat is voor ons de drijfveer.

De heer JJSSENNAGGER (PVV): Mijnheer de Voorzitter! Ik begrijp dat de heer Meijer vanuit zijn politieke hoek natuurlijk pleit voor een soort nivellering. Uiteindelijk zal het echter wel betaald moeten worden. Heeft de heer Meijer nagedacht over wie het dan uiteindelijk moet betalen? Is dat de provincie of zijn dat de gemeenten?

De heer MEIJER (SP): Mijnheer de Voorzitter! Ik denk aan iets anders. De kwestie is uiteindelijk namelijk toch wat wij serieus met deze gebieden willen. Ik kon het stukje uit uw verhaal over gemeenten die hun lidmaatschap van het recreatieschap opzeggen en er dan vanaf willen zijn, wel volgen. Zo werkt het natuurlijk niet. Ik reken erop dat u dat in uw gemeente doet; ik doe dat in elk geval in mijn

gemeente, namelijk u actief inzetten dat er verantwoordelijkheid moet worden genomen en dat daaraan een prijskaartje hangt. Dan wordt het hele proces in gang gezet voor de gemeenten met de vraag: waar zijn gebiedseigenaren en andere partijen die een rol spelen, zoals de ANWB., aan de orde. Uiteindelijk is een van de belangrijke zaken dat gepoogd wordt die betaalbaarheid en toegankelijkheid overeind te houden in het hele proces, met een eindverantwoordelijkheid voor de gemeente, omdat die verantwoording moet afleggen tegenover haar kiezers. Daar moet dus ook de definitieve keuze gemaakt worden hoe je dat invult.

De heer JJSSENNAGGER (PVV): Mijnheer de Voorzitter! Dan kan ik de heer Meijer misschien eens aanwrijven dat dit een heel lang antwoord is op een heel simpele vraag. De vraag is namelijk: wie gaat dat betalen? De gemeenten? Misschien de ondernemer? Of de provincie? Uiteindelijk zullen de kosten opgebracht moeten worden.

De heer MEIJER (SP): Mijnheer de Voorzitter! Dat is geen punt. Uiteindelijk zal het door de gemeenten moeten worden betaald. Dat is onze visie. Wij hopen dat, door een minimum aan bureaucratie en wolligheid rondom de organisatie en door een efficiënte insteek op termijn de gemeenten dat kunnen betalen en die verantwoordelijkheid willen nemen, waar het een exclusief aan hun gemeente toebehorend gebied is, maar ook samen, als er meer gemeenten zijn die er aantoonbaar van profiteren.

De heer FASTL (GroenLinks): Mijnheer de Voorzitter! Ik vind het enigszins een eigenaardige discussie worden. Volgens mij hadden wij net achter het kathedraal allemaal gezegd dat wij het een goede notitie vinden. Gedeputeerde De Vries heeft tegen mij nog gezegd dat angst een slechte raadgever is en dat wij dat vooral niet moeten doen. Mijn opmerking in de eerste termijn was ook meer van: ik ga ervan uit dat wij als provincie waken voor alle excessen die kunnen ontstaan. Volgens mij is dat wel afdoende. Natuurlijk zal de recreatie toegankelijk blijven en toegankelijker worden. Dat is namelijk de hele doelstelling van deze notitie. Ik ben dus enigszins verbaasd dat wij nu iets wat wij enigszins loslaten, nu weer proberen helemaal dicht te timmeren met bepaalde moties. Ik ben daar zelf niet zo heel erg voor.

De heer MEIJER (SP): Mijnheer de Voorzitter! Voor zover ik weet is de heer Fastl een man die vrij snel tevreden is. Dat blijkt ook hier uit deze elementen van de gedachteswisseling. Ik mag toch aannemen dat ook de heer Fastl

graag ziet dat mensen met een lager inkomen bijvoorbeeld moeten kunnen profiteren van de recreatiegebieden waarover wij hier spreken. Als hij wel bereid is om de motie van de PvdA te steunen, die alleen spreekt over toegankelijkheid in brede, brede en nog bredere zin, dan is er toch ook iets voor te zeggen om te kijken naar die inkomensgroepen die het meest afhankelijk zijn van dit soort gebieden, willen zij kunnen recreëren?

De heer FASTL (GroenLinks): Mijnheer de Voorzitter! Ik be- loof dat dit de laatste reactie is, ook als de heer Meijer mij weer uitdaagt. Wij vinden die toegankelijkheid inderdaad belangrijk. Ik ga ervan uit dat wij als provincie de controle daarop kunnen voeren en dat die gewaarborgd blijft. Ik vind alle moties die daarover worden ingediend, overbodig.

De heer MEIJER (SP): Mijnheer de Voorzitter! Ik begrijp dat de heer Fastl dan dus ook tegen de motie van de PvdA stemt. Dat is jammer. Ik betreur dat.

De heer HOEFNAGELS (D66): Mijnheer de Voorzitter! Ik wil graag nog reageren op de opmerkingen richting de heer Fastl. Ik kan mij ergens wel indenken dat de heer Meijer de heer Fastl misschien snel tevreden vindt, maar ik zit mij af en toe te bedenken dat de heer Meijer heel moeilijk tevreden te stellen is. Laat ik het zo maar even zeggen, naar aanleiding van eerdere gesprekken hier vanmiddag. Ik ben benieuwd naar uw motie. Ik heb nu namelijk het idee dat u nu een motie gaat indienen, waarin PS worden opgeroepen om ervoor te zorgen dat de gedeputeerde aan de gemeenten gaat vertellen dat zij aan de lat staan voor goede betaalbaarheid. Als dat zo is, dan moet u mij even staatsrechtelijk uitleggen hoe dat dan in werking treedt.

De heer MEIJER (SP): Mijnheer de Voorzitter! Ik kan de motie nu wel indienen, maar ik vind dat de heer Hoefnagels recht heeft op een antwoord. Voor deze motie gelden eigenlijk dezelfde afwegingen als die voor de motie van de PvdA, namelijk voor de toegankelijkheid in brede zin, die wij ondersteunen. Wij vinden echter dat met name het accent van de betaalbaarheid ten behoeve van de mensen die nu eenmaal minder verdienen, een extra accent behoeft. Dat is voor ons de reden om deze motie in te dienen.

Motie M67 (SP): waarborging betaalbaarheid en toe- gangelijkheid van recreatiegebieden.

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op maandag 9 december 2013, aan de orde hebbende het

statenvoorstel Koersnotitie Toekomst Recreatieschap- pen;

gehoord de beraadslagingen;

constaterende:

- *dat de Koersnotitie Toekomst Recreatieschappen de laatste fase is in het traject Toekomst Recreatie- (schappen);*
- *dat de provincie in een nieuwe rol van verbinder en regisseur gaat sturen op de beleidsdoelen;*

overwegende:

- *dat recreatief aanbod in de provincie Utrecht van groot belang is voor de leefbaarheid, vitaliteit en economische ontwikkeling;*
- *dat recreatieve voorzieningen duurzaam behouden moeten blijven voor onze inwoners;*
- *dat iedereen toegang moet hebben om te recreëren in recreatiegebieden;*
- *dat betaalbaarheid een wezenlijke rol hoort te spelen met betrekking tot toegankelijkheid van recreatiege- bieden;*

dragen het college van Gedeputeerde Staten op: de betaalbaarheid en toegankelijkheid van recreatiegebie- den te waarborgen in het hele proces van de omvorming van de recreatieschappen en in de uitwerking van het uitvoeringsprogramma.

En gaan over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: De motie M67 is voldoende onderte- kend en maakt deel uit van de beraadslaging. De motie kan worden vermenigvuldigd en rondgedeeld. Deze motie verschilt één woord met de door de PvdA ingediende motie.

De heer DE VRIES (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Ik wil de Staten danken en complimenteren voor het de- bat dat zij zojuist gevoerd hebben. Richting de heer Me- ijer, die daarin in overleg is, geef ik aan dat ik niet zozeer de behoefte heb aan een nadere specificatie van wat wel of niet betaalbaar is. Dan beginnen wij aan een discussie die enerzijds erg beperkend werkt voor waarmee ik bezig wil zijn. Dat is het recreatieve product in de provincie Utrecht op de kaart zetten en ook op de kaart houden voor de toekomst. Dat betekent dat je keuzes moet kunnen maken in waar je wat op welke plek doet qua toegankelijkheid. We hoeven geen discussie te voeren

over de fysieke toegankelijkheid, maar wel over de vraag of je voor iets een bepaalde vraagprijs mag vragen en op welke plekken je dat per se niet doet. Dan heb je namelijk die publieke taak. Ik heb nu het gevoel dat wij doorslaan naar de andere kant van de weegschaal. Daaraan heb ik op dit moment echter absoluut geen behoefte. Ik wil namelijk ook verder ontwikkelen. Het gaat over RodS en we willen een aantal gebieden misschien nog op een andere manier inrichten. Op deze wijze zet je alles dicht. Dat is niet de opzet van het college.

De heer ESSOUSI (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Kan de gedeputeerde zich vinden in onze motie?

De heer DE VRIES (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Volgens mij heb ik dat in de eerste termijn al gezegd: ik heb daarmee geen moeite en geen probleem.

De heer ESSOUSI (PvdA): Ziet u mogelijkheden om de motie over te nemen?

De heer DE VRIES (gedeputeerde): Dat kan ik doen. Bij dezen.

De VOORZITTER: Daarmee hebben wij dit agendapunt behandeld.

Statenvoorstel Oprichting van de Regionale Uitvoeringdienst 2.0.

De heer EL YASSINI (VVD): Mijnheer de Voorzitter! In elk geval wil ik de heer Essousi bedanken dat hij, net voor het laatste punt, nog een interruptie plaatste, want ik had mijn mond nog vol. Op die manier kon ik snel dooreten.

Wij zijn nu bij elkaar voor de behandeling van de oprichting van de Regionale Uitvoeringsdienst, met name de 2.0. Het is een hobbelige weg geweest tot nu toe. Uit de stukken en uit de informatie die wij hebben gekregen, ook van het college, en de stukken die ik heb gelezen, maak ik op dat wij er nog niet zijn. We zijn pas bij de tussenversie van de RUD 2.0. Iedereen weet natuurlijk wat op dit moment de financiële status van de ODRU (Omgevingsdienst Regio Utrecht) is. Dat brengt nog meer uitdagingen en problemen met zich mee. Wij staan hier echter wel voor de Regionale Uitvoeringsdiensten van de 2.0, waarin de provincie Utrecht gaat deelnemen.

Het is een goed initiatief. Het is goed dat wij dat op deze manier doen, want het moet haast wel. Ik houd het kort.

Ik heb één vraag voor de gedeputeerde. Ik zie namelijk dat bij punt 3 van de besluitvorming staat: "in te stemmen met desintegratiekosten van maximaal € 3,0 miljoen en het instellen van een bestemmingsreserve desintegratiekosten RUD 2.0." Is het een inspanningsverplichting of een resultaatverplichting? Ik bedoel daarmee: is het daadwerkelijk € 3.000.000 maximaal, of kan het zijn dat in de toekomst toch richting de € 6.900.000 gekropen wordt? Op die vraag zou ik graag antwoord willen hebben.

De heer DE VRIES (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! De PvdA is blij dat het gaat lukken om tot één RUD te komen of een RUD te komen. De provincie Utrecht is op zich daarmee wel ongeveer weliswaar de laatste provincie waar dit gaat gebeuren, maar het is nog voor de deadline. Dat is fraai.

Wij moeten vaststellen dat het een moeilijk proces was. We hebben toch het idee dat de gedeputeerde en zijn ambtenaren er hard aan gewerkt hebben en er hard aan getrokken hebben om tot een RUD te komen. We vinden het wel jammer dat het niet gelukt is om alle gemeenten binnen één RUD te vangen. We begrijpen echter ook dat dit het nu is, dat we nu een proces op twee snelheden hebben en dat dit op dit moment het hoogst haalbare is. Daarmee moeten wij het dan maar doen. Soms is dat zo in het leven.

De PvdA hoopt natuurlijk wel dat alle gemeenten, ook die in de ODRU zitten, snel tot elkaar zullen komen. We hebben daarover in de commissie vragen gesteld. We hadden onze twijfels of het wel zou lukken. Heel eerlijk gezegd hebben wij ons toch laten overtuigen door de antwoorden van de gedeputeerde. Hij heeft ons kunnen geruststellen, in zoverre dat wij denken dat we maar moeten doorgaan met hetgeen waarmee wij bezig zijn. We vinden het belangrijk dat gedurende het proces de werkzaamheden – daar gaat het eigenlijk om: vergunningverlening, toezicht en handhaving – op peil blijven. Vorig jaar waren er nog veel problemen vanuit de werknemers, die toen massaal aanwezig waren op de tribune. Rondom de OR lijkt het nu opgelost te zijn. Daarmee zijn wij ook blij. Al met al kan de PvdA wel instemmen met het voorstel.

De heer MEIJER (SP): Mijnheer de Voorzitter! Mijn vraag betreft de laatste opmerking van de heer De Vries, namelijk dat volgens hem de problemen met de OR opgelost zijn. Kan hij mij uiteenzetten uit welke informatie hij daarvoor put, anders dan de bronnen die ik heb, zijnde de brieven die vandaag verspreid zijn?

De heer DE VRIES (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Vorig jaar zijn een heleboel berichten over de OR tot ons gekomen. Ik heb laatst een aantal medewerkers gevraagd en volgens mij was het wel prima. Heeft u vandaag brieven ontvangen?

De heer MEIJER (SP): Mijnheer de Voorzitter! Ja, er zijn vandaag brieven tot ons gekomen van de OR, waaruit wij hebben kunnen afleiden dat er nog een aantal essentiële vragen is met betrekking tot de personeelsbezetting en dat die vragen eerst beantwoord moeten worden, voordat de OR een standpunt kan innemen. Dat is toch relevant. Ik dacht, ik zal u deze informatie nog even meegeven.

De heer DE VRIES (PvdA): Dank u wel. Ik hoop dat u dat in uw bijdrage aan de gedeputeerde meeneemt, zodat wij dat boven water kunnen krijgen. Het is voor ons, naast het op peil blijven van de uitvoering en dat die gewoon doorgaat, namelijk dat wij bezig zijn om te onderhandelen en te fuseren, belangrijk dat ook de medewerkers goed terechtkomen en dat de positie van de OR goed is.

De heer WESTERLAKEN (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Om maar meteen met de deur in huis te vallen: de CDA-fractie zal GS toestaan het openbaar lichaam RUD 2.0 op te richten. Dat is namelijk toch de formele vraagstelling. Het vormen van de uitvoeringsdiensten is voor alle gemeenten in Nederland wettelijk verplicht. We voldoen – weliswaar op de valreep – keurig netjes aan deze wettelijke verplichting. We hadden natuurlijk graag gezien dat er een provinciedekkende RUD gevormd zou worden, maar we zijn tevreden, gelet op de ontwikkelingen in het ODRU-gebied, dat het toch nog gelukt is. Een prestatie van formaat, waarbij wij bijzondere complimenten richting het ambtelijk apparaat op zijn plaats vinden.

Ook na bespreking in de commissie blijven er nog een paar gevoeligheden bestaan. Eén daarvan is het onderwerp stemverhoudingen. Daarvan hebben wij gezegd dat wij dat punt nu niet meer kunnen veranderen. Ik denk toch – en ik wil dat met klem benadrukken – dat wij daarnaar moeten kijken bij de vorming van de RUD 2.1. Verder is er het probleem dat wij toch nog hebben met het doorgroeien naar het 2.1-model, met de ODRU. De vraag daarbij is of de gedeputeerde kan bevestigen dat er absoluut nooit één enkel financieel probleem van de ODRU zou kunnen meekomen in de RUD 2.1.

Tot slot heb ik nog een vraag over de beslissing van de staatssecretaris van vorige week, waarin zij de Wabo

toch per 1 januari laat ingaan, ondanks de bezwaren. Welke consequenties heeft dat voor de provincie Utrecht? Het gaat namelijk om het decentraliseren van provinciale taken naar gemeentelijke taken, waarbij we met het ODRU-probleem zitten, maar ook met het operationaliseringsprobleem van de RUD 2.0 per 1 juli.

De heer HOEFNAGELS (D66): Mijnheer de Voorzitter! De Regionale Uitvoeringsdienst RUD Utrecht is een uitwerking van de landelijke wens uit 2009 om te komen tot een professionelere aanpak en organisatie op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving. Binnen de provincie Utrecht zijn wij, wat de uitvoering daarvan betreft, niet het snelste jongetje van de klas. Een jaar geleden hebben wij echter met veel vertrouwen de spelregels voor de vorming van de nieuwe RUD vastgesteld. Dit jaar zou de RUD voor de hele provincie er dan eindelijk komen. Toen kwam afgelopen zomer het nieuws – het ligt helaas alweer een tijdje achter ons – dat de vorming van de RUD tijdelijk tot stilstand kwam. De organisatorische en vooral de financiële problemen binnen de ODRU waren zo problematisch, dat het college nu voorstelt om eerst met alle Utrechtse gemeenten, die niet in de ODRU zitten, één RUD te vormen. D66 vindt de wijze waarop nu de nieuwe Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht wordt vormgegeven, prima. Complimenten voor de voorspoedige wijze waarop dit najaar met alle partijen, buiten de ODRU, een akkoord is bereikt. D66 zal dan ook instemmen met het voorstel.

Daarmee zijn we er echter nog niet. Wij vragen het college, als regievoerder binnen de RUD-vorming, te blijven streven naar een vlotte integratie van de RUD en de ODRU. De RUD 2.0 is er weliswaar bijna, maar we kijken uit naar de upgrade naar de RUD 2.1.

Ten slotte vraagt D66 aandacht voor de achterliggende doelstellingen van de oprichting van de regionale uitvoeringsdiensten: deregulering, betere dienstverlening en betere handhaving. D66 rekent erop dat, als de samenvoegingsperikelen achter de rug zijn, vaart kan worden gemaakt met de verdere professionalisering. Daar gaat het namelijk uiteindelijk om, dat de RUD's mede gaan zorgen voor niet meer, maar minder regeldruk.

De heer UBAGHS (PVV): Mijnheer de Voorzitter! De heer Meijer noemde de actualiteit. Een half uur voordat deze vergadering begon, kregen wij twee brieven van de griffie. Eén daarvan was de brief van de staatssecretaris, waarin zij toestemming aan de gedeputeerde geeft en daarmee aan de provincie om een tweesporenbeleid te

volgen. Zij zegt echter, tot slot: "Wij willen gaarne de gedeputeerde verzoeken om in het convenant dat gesloten gaat worden, een mogelijke einddatum te noemen, waarin RUD 2.1 gerealiseerd kan worden." Wij zijn benieuwd of de gedeputeerde aan dat verzoek gaat voldoen. Als de gedeputeerde niet kan voldoen aan dat verzoek, zoals hij ook in de commissievergadering heeft aangegeven, dan zouden wij graag willen dat de gedeputeerde ons jaarlijks op de hoogte houdt omtrent de voortgang. Als hij aan dat verzoek ook niet kan voldoen, dan overwegen wij in de tweede termijn een motie in te dienen.

De VVD noemde ook al de desintegratiekosten. Er wordt een behoorlijke besparing gerealiseerd, van ongeveer € 4.000.000. Dat is 50% op het totaal. Wij zouden de gedeputeerde willen verzoeken ...

De heer HOEFNAGELS (D66): Mijnheer de Voorzitter! Het gaat mij nog even om de motie die u wilt indienen. Gaat die over de einddatum?

De heer UBAGHS (PVV): Nee, die gaat niet over de einddatum. Als de gedeputeerde niet aan het verzoek van de staatssecretaris voldoet en ook niet aan mijn verzoek om ons jaarlijks te informeren of hij nu wel in beeld heeft wanneer die einddatum zal zijn, dan ga ik daartoe een motie indienen, met het verzoek ons te informeren om het wel te doen.

De heer HOEFNAGELS (D66): Als hij niet voldoet aan het verzoek van de staatssecretaris. OK.

De heer UBAGHS (PVV): Nee, er is een verzoek van de staatssecretaris. Als hij daaraan voldoet, zijn we klaar. Als hij daaraan niet voldoet ... OK, dan begrijpt u het.

De VOORZITTER: Vervolgt u uw eigen betoog.

De heer UBAGHS (PVV): Mijnheer de Voorzitter! Ik was bezig met de desintegratiekosten. Een besparing van € 4.000.000, oftewel ongeveer 50% van hetgeen begroot is. In de commissie heb ik er vragen over gesteld, in de trant van; vul dat nu eens nader in. Er kwamen antwoorden als: je moet het zoeken in de overhead, huisvestingskosten, ICT en meer van dat soort posten. Ook hierover heb ik een verzoek aan de gedeputeerde. Kan hij ons jaarlijks informeren hoeveel van die beoogde € 4.000.000 concreet gerealiseerd is? Mocht hij dat niet doen of mocht hij dat niet kunnen, dan overweeg ik ook daarvoor in de tweede termijn een motie in te dienen.

De heer EL YASSINI (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Aan de PVV vraag ik: is het niet handiger om de antwoorden van de gedeputeerde af te wachten? In de stukken staat namelijk dat wij akkoord gaan met een maximum van € 3.000.000. Dat staat letterlijk onder punt 3: maximaal € 3.000.000. Dat betekent dus dat de desintegratiekosten van € 6.900.000 maximaal € 3.000.000 worden. In plaats van dat wij moties gaan indienen, kunnen wij dan niet beter zeggen dat dat is wat wij tot nu toe geven en dat wij in een later stadium, als daarvoor meer geld nodig is, weer bij elkaar komen?

De heer UBAGHS (PVV): Mijnheer de Voorzitter! Nee, ik blijf het te vaag vinden. Er staat namelijk ook uitdrukkelijk dat het gaat om een besparing van bijna € 4.000.000, namelijk € 3.900.000. Ik wil gewoon jaarlijks geïnformeerd worden hoe wij ervoor staan. Hebben wij € 1.000.000 gerealiseerd? Hebben wij € 1.500.000 gerealiseerd? Dat is een concreet verzoek. Als dat verzoek gehonoreerd wordt, is het prima. Als het niet gehonoreerd wordt, dien ik daartoe een motie in.

De heer EL YASSINI (VVD): Als ik het goed begrijp, gaat u een motie indienen om geïnformeerd te blijven?

De heer UBAGHS (PVV): Om geïnformeerd te blijven over de voortgang van de besparing.

De heer EL YASSINI (VVD): Dat is duidelijk. Nog één korte vervolgpmerking. Wij hebben dat namelijk ook gevraagd in de commissievergadering. De VVD vindt dat heel erg belangrijk. We hebben van de gedeputeerde al toegezegd gekregen dat dit daadwerkelijk gaat gebeuren. Dat staat in de notulen.

De heer UBAGHS (PVV): Die toezegging heb ik niet vernomen.

De heer EL YASSINI (VVD): Misschien dat hij dat straks dan kan herhalen.

De heer UBAGHS (PVV): Als de gedeputeerde dat hier ter plekke herhaalt, hoef ik de motie niet in te dienen.

De heer EL YASSINI (VVD): Akkoord. Super.

De heer UBAGHS (PVV): Mijnheer de Voorzitter! Dat alles geconstateerd hebbende, kunnen wij toch instemmen met het voorstel om door te gaan met dit proces.

De heer FASTL (GroenLinks): Mijnheer de Voorzitter! Als antwoord aan de heer Meijer of ik snel tevreden ben: nee. Volgens mij zijn wij allemaal niet echt tevreden over wat er in de afgelopen jaren is gebeurd voor de vorming van de RUD. Het verdient geen schoonheidsprijs. D66 noemde het al: het was eigenlijk de bedoeling te komen tot een professionelere aanpak. Tot nu toe lukt dat nog niet zo heel erg goed. De vraag is alleen: waar ligt dat aan? Dat ligt voor een groot deel natuurlijk ook aan de verschillende gemeenten die zich binnen de ODRU hebben verenigd, die een soort van rebelse koers zijn gaan varen en die uiteindelijk noodgedwongen weer richting het goede pad worden geleid.

Het zijn twee van die punten die aantonen dat het niet allemaal helemaal geweldig is gegaan. Vanmorgen kregen wij inderdaad nog een brief van de ondernemingsraad. Gelukkig gaat het nu alleen nog maar om kleine punten die de aandacht hebben en is het niet meer zo'n brief zoals in het verleden, waarin de OR bijna volledig wanhopig was over welke koers er wordt gevaren. Er zijn dus nog wat puntjes om aan te passen in ons eigen huis. Er lag ook nog een brief van mevrouw Mansveld, die gedateerd was op vandaag, 9 december. Het is dus op het nippertje dat wij het besluit kunnen nemen om per 1 januari 2014 toch nog het goede pad te hebben.

Het had allemaal natuurlijk veel beter moeten lopen. Het is niet anders. We staan nu op dit punt. We hebben met z'n allen, dus niet alleen in dit huis, maar ook in alle gemeenteraden en in alle besturen, maar één weg te bewandelen. Dat is de goede kant op. Volgens mij is deze laatste notitie de weg die wij zullen bewandelen.

De heer MEIJER (SP): Mijnheer de Voorzitter! Van wie moet die ene RUD nu rond zijn voor 1 januari 2014? Is dat een soort regel van de Verenigde Naties, of een of ander supranationaal orgaan dat daartoe dwingend oproept? Of is het een kwestie van een politieke keuze dat bestuurders landelijk vinden dat het maar goed is om dat te doen? Uiteindelijk moet je zo'n deadline halen. Niet goedschiks, dan maar kwaadschiks.

Als wij kijken naar de processen van de afgelopen maanden c.q. jaren, dan kunnen wij ons niet aan de indruk onttrekken dat er natuurlijk hard wordt gewerkt om een goede en zinvolle oplossing te bereiken. Laat ik dat vooropstellen. Bij zo'n omvangrijk en gecompliceerd proces blijkt echter halverwege het jaar ineens dat er toch op een heel andere manier gekoerst moet worden en heel andere partijen een heel andere rol krijgen dan oorspron-

kelijk gepland, en wordt er vooralsnog gezegd: "Beloofd is beloofd, wij moeten die 1 januari halen." Er is weliswaar een tamelijk gelikt project ingezet, waarbij echt niet de eerste de beste argumenten worden gegeven en gezegd wordt dat het loopt en dat het goed gaat. Er wordt dan gezegd: "De uiteindelijke financiële schade valt mee. Wij hoeven niet te vrezen voor personele problemen. Doe het nu maar en dan zal blijken dat het goed gaat." Dan laten wij nog even buiten beschouwing de situatie rond de ODRU, wat toch een heel ingrijpend feit is. Dan gaat het om ongelooflijk veel geld en een vooralsnog gescheiden optrekken, wat op termijn weer tot een eenwording zou moeten leiden. Al die dingen bij elkaar voor 1 januari: geregeld is geregeld. Daarna lossen we de problemen wel op. Dat is mijn grote angst. Die leg ik hier eerlijk bij u neer. Aan de bovenkant en de buitenkant lijkt het allemaal te kloppen en goed te zijn, maar hier en daar komen ook signalen naar voren dat er reden is voor twijfel. Inderdaad, bijvoorbeeld door die brief van de ondernemingsraad, een half uur voor aanvang van deze bijeenkomst. Ik begrijp dat niet iedereen dat op zich heeft kunnen laten inwerken, maar zij doen dat niet voor niets. Zij doen dat om aan te geven dat er nog allerlei open eindjes zijn in de personele organisatie die vragen oproepen, ook in aanmerking nemend de algemene beleidslijnen zoals die gevolgd worden en de standpunten zoals de gedeputeerde die tot dusver heeft geuit.

De heer HOEFNAGELS (D66): Mijnheer de Voorzitter! Ik vraag mij af of de heer Meijer de brief heeft gelezen. Zij doen dat om één reden en die staat hier namelijk: "Aangezien de Staten hebben gevraagd naar het standpunt van de OR, verzoeken wij u deze brief naar hen door te geleiden, dan wel de inhoud ervan te verwoorden." Zij doen dat niet omdat zij zelf vinden dat er problemen zijn, maar zij doen dat omdat wij als Staten hebben gevraagd of zij ons in het vervolgproces willen laten weten hoe het gaat in verband met de problemen van een jaar geleden. Het staat letterlijk in de brief waaruit u citeert, maar die u waarschijnlijk in dat half uur onvoldoende goed heeft kunnen lezen.

De heer MEIJER (SP): Mijnheer de Voorzitter! Ik geef toe dat ik een bril op heb en de heer Hoefnagels niet. Desalniettemin ben ik heel goed in staat om te zien wat de essentie van een bericht is. De essentie van het bericht is dat er een aantal vragen wordt gesteld die men graag beantwoord ziet. Dan kun je zeggen dat het wat vraagjes zijn en dat wij onze zorgen delen en dat het meer niet is. Ik ben er echter zo bang voor, in alle oprechtheid,

dat dit soort dingen in feite bij heel veel van die plekken waar deze eenwording speelt, aan de orde zijn door de haast waarmee wij dit hebben opgepakt, dat ze niet goed zichtbaar worden en dat wij straks gaan merken dat allerlei dingen niet goed zullen gaan. Ik hoop nog eens – ik heb dat al eerder gedaan in de statencommissie ten aanzien van de situatie bij het Servicebureau Gemeenten in Amersfoort en omgeving – van de gedeputeerde te horen dat de uiteindelijke resultaten van de reorganisatie geen blijvende gevolgen zullen hebben voor de inzetbaarheid van deze organisatie. Ik denk dat dat een tamelijk ingewikkeld en gecompliceerd probleem is. Zo zijn er dus meer open eindjes waarvan wij vinden dat er iets meer tijd moet worden genomen. Neem die 1 januari 2014 nu niet helemaal als een soort absolute deadline, omdat ergens is bepaald dat dat moet. Probeer nu eens uit of de situatie 2.0, zoals wij die nu nastreven, kan werken in de praktijk. We experimenteren namelijk wel met toezicht en handhaving, bij het milieubeleid, effectief en enorm belangrijk. Daarom wil ik u meegeven om de alternatieve lijn te overwegen. Stel dat besluit iets uit en probeer te kijken of zich een soort experimenteel stadium kan voltrekken, waarin uiteindelijk op basis van praktijkgegevens een beslissing kan worden genomen. Ik leg dat even bij u neer.

De heer DE HEER (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! Een goed begin is het halve werk. Een half begin kan ook een goed begin zijn, maar dan moet je daarna nog wel de helft doen. Het werk van vergunningverlening en handhaving onttrekt zich grotendeels aan de waarneming van PS. Dat is maar goed ook, want de provincie zou echt hopeloos falen als wij in elke commissievergadering zouden praten over vergunningsconflicten en handhavingsperikelen bij steeds weer andere bedrijven op steeds nieuwe locaties. Eigenlijk kunnen wij als statenleden alleen maar meepraten over de handhavingskwestie bij één enkel bedrijf, over de stankhinder bij één enkele vergister. De keerzijde van de medaille is dat wij daar dan ook heel vaak op werkbezoek gaan en dat wij daar tegen zo veel lastige kwesties aanlopen dat wij als statenleden wel beseffen dat het handhavingswerk geen peulenschil is en dat het een enorm karwei is om nergens fouten te maken bij vergunningen, normen, metingen, dwangsommen en rechtszaken.

Om al het werk rond vergunningverlening en handhaving goed te doen, heb je allerlei specialisten nodig. Op technisch gebied, op juridisch gebied, op het communicatieve vlak. Dat geldt voor ons als provincie, maar dat geldt

ook voor gemeenten. Al die specialisten bij de diverse overheden moeten dan ook nog foutloos samenwerken. Het is overduidelijk dat de vorming van regionale uitvoeringsdiensten daarin een belangrijke stap is. Ik snap dat de rijksoverheid na de enorme brand op het bedrijventerrein in Moerdijk alle provincies en gemeenten heeft verplicht om regionale uitvoeringsdiensten te vormen, zodat de samenwerking sterk kan worden verbeterd en wij onze specialisten nog beter kunnen inzetten.

De vorming van een Utrechtse RUD kost ons echter wel de nodige hoofdbrekens. Het bleek beslist niet eenvoudig om alle partijen op één lijn te krijgen en alle gemeenten in één kruiwagen te zetten. De ChristenUnie is blij met de gunstige en snelle ontwikkelingen van het afgelopen half jaar over de stroomversnelling van de RUD 2.0. De provincie heeft nu met de helft van de gemeenten een uitgekend plan in elkaar getimmerd. De ChristenUnie is wel erg benieuwd naar een reactie van het college op de randvoorwaarden die de ondernemingsraad vandaag op de valreep in de ring heeft gegooid. Is dat nu gemakkelijk op te lossen, ja of nee?

Dan zonder pauze meteen door naar de tweede helft. We hopen dat wij als provincie snel een uitgekend plan kunnen maken met de andere helft van de Utrechtse gemeenten. Tijdens de commissiebehandeling hebben wij aandacht gevraagd voor de solidariteitsgedachte die ons van de RUD 2.0 naar de RUD 2.1 kan helpen. Het succes van de RUD 2.0 is immers grotendeels te danken aan de gunstige financiële paragraaf, omdat de kosten van de RUD-vorming relatief snel worden terugverdiend dankzij de besparing door de schaalvergroting. Daarom vindt de ChristenUnie dat de gemeenten van de ODRU straks ook moeten profiteren van de financiële voordelen van de extra schaalvergroting die de RUD 2.1 straks met zich meebrengt. Tijdens de commissievergadering hoorden wij dat de rekensommetjes daarvoor nog niet zijn gemaakt, maar wij hopen dat dit alsnog snel gebeurt. Wij zijn namelijk pas op de helft van het werk. De ODRU-gemeenten moeten toch echt nog aansluiten. Het halve werk is een goed begin, maar we zijn pas op de helft.

Mevrouw HOEK (50Plus): Mijnheer de Voorzitter! Ik kan heel kort zijn. Ik heb nog vragen gesteld aan de gedeputeerde naar aanleiding van de verrassing dat wij de dag na de werkvergadering via de media vernamen dat de ODRU onder curatele is gesteld. Ik heb daarop wel een duidelijk antwoord gekregen, maar ik weet niet of de gedeputeerde dat verder heeft verspreid. Hoe staat

het daarmee? Wat is de prognose op dit moment? Dat is natuurlijk toch wel een ernstige zaak.

De heer DE VRIES (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Dank aan de fracties voor hun bijdragen.

In zijn algemeenheid merk ik ten aanzien van de RUD op dat het beeld is ontstaan dat het een lastig proces is geweest in de afgelopen jaren. Ik moet erbij zeggen dat het niet alleen aan ons heeft gelegen. We hebben natuurlijk ook te maken gehad met een andere benadering, ook vanuit het Rijk. In eerste instantie was het echt een top-down proces, waarin wij als regisseurs in stelling werden gebracht om het te organiseren. Uiteindelijk is het in de Eerste Kamer gewijzigd in dat het op meer draagvlak moet rusten en dat het van onderaf moest komen. Dan zie je allerlei bewegingen ontstaan, ook van gemeenten die dan uiteindelijk aangeven niet zo graag in dit proces te willen zitten. Het Rijk heeft echter besloten dat men dit proces wel wil en dat men die zaken bijeengebracht wil zien in één organisatie, zijnde een RUD. Dat heeft bij ons even wat meer voeten in de aarde gehad, maar ik ben wel blij dat vandaag in elk geval één tak van de boom die wij aan het opzetten zijn voor de RUD kunnen laten zien. Het is eigenlijk een stam, een deel van de stam. Daarmee kunnen wij een goed resultaat boeken, ook richting de staatssecretaris. Ik ben ook wel blij dat die brief vandaag nog tot u is gekomen, zodat u daarvan kennis heeft kunnen nemen. We hebben ook even tijd nodig gehad om daarover met elkaar te spreken, naar aanleiding van een gesprek dat ik met mevrouw Dekker heb gehad, die als een soort ambassadeur optreedt voor de staatssecretaris. Daarin is heel duidelijk aangegeven waarom wij dit moeten doen. Dat zeg ik ook tegen de heer Meijer: er is gewoon een opdracht vanuit het Rijk om voor 1 januari 2014 dit te regelen – wij gaan op 8 januari de GR vaststellen –, zodat er geen witte vlekken ontstaan in het land op het gebied van afstemming tussen taken die wij hebben op het gebied van milieu. Als het wel is gebeurd, dan gaat er een indeplaatsstredingsprocedure gelden en dat betekent dat als gemeenten niet aangesloten zijn bij een RUD, wij als provincie die taken moeten overnemen en uitoefenen. U kunt zich voorstellen welke enorme 'workload' dat extra gaat opleveren. Dat moeten wij niet willen. Ik ben daarom ook heel erg blij met de oplossing die zij ons biedt – enerzijds het erkennen van de RUD 2.0 als regionale uitvoeringsdienst en anderzijds de ODRU als een tijdelijke RUD – die er allemaal op gericht zijn om straks samen te komen in die ene RUD voor het hele grondgebied van de provincie Utrecht. Dat is een prima benadering.

Dan nog even de brief van de OR, omdat het belangrijk is om die hier gelijk te adresseren. Die kwam volgens mij een half uur van tevoren ter beschikking. Ik kan mij daarom voorstellen dat niet iedereen van u daarvan kennis heeft kunnen nemen. In de brief staan legitieme vragen van de OR met de vraag of zij worden betrokken en of zij in stemming worden gebracht. Dat worden zij. Dat hebben wij ook al afgesproken. Er is ten slotte ook een gemeenschappelijke OR belegd. De OR van de provincie Utrecht wordt meegenomen in dat traject en kan zijn inbreng daar geven. Dat is precies het halfjaar dat wij nu gaan gebruiken om de organisatie op poten te zetten. Nu, op 1 januari 2014, feitelijk op 8 januari, stellen wij die GR vast. Daarna pakken wij een half jaar om met een kwartiermaker de organisatie op poten te zetten en daarmee al die vragen, die terecht worden gesteld door de OR, verder invulling te geven: hoe gaan wij het plaatsingsplan doen, hoe ziet dit eruit, wat gaan wij daar doen? Op die wijze komen wij helemaal tegemoet aan de vragen die zijn gesteld door de OR.

De heer MEIJER (SP): Mijnheer de Voorzitter! Ik hoop van de gedeputeerde antwoord te horen op de vraag of hij expliciet kan aangeven wat nu te doen als werkendeweg in de komende maanden blijkt dat er nog addertjes onder het gras zitten. Gewoon praktische problemen die nog niet aan de orde zijn geweest, maar die zich al werkendeweg aandienen en die moeilijk oplosbaar zijn. Is er een point of return als blijkt dat er kwesties voorkomen die de geloofwaardigheid van zo'n organisatie ondermijnen? Heeft u dan de mogelijkheid om nog terug te komen op het proces dat u nu ter besluitvorming voorlegt?

De heer DE VRIES (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Ik geloof niet in onoplosbare problemen. Ik heb dat ook het laatste half jaar in dit proces gezien: overall waar wij tegenaan liepen, ook bijvoorbeeld de vraag over SBG, zijn wij er uiteindelijk wel uitgekomen met de SBG. Het is nu een volwaardig deelnemer aan deze nieuwe RUD. Ik denk dat in het proces, dat zich ook richt op de ondernemingsraden, wij altijd bezig zijn geweest om te zoeken naar de oplossingen en hen de plek te laten spelen die zij moeten spelen in dit proces. Dat zal zeker bij de plaatsing van de verschillende werknemers aan de orde zijn. We hebben tenslotte in het document dat echt de koers heeft bepaald afgesproken: mens volgt werk. Dat is een uitermate sterk uitgangspunt in dit proces. Dat wat betreft de brief van de OR.

Er zijn nog een paar specifieke vragen gesteld, waarop ik nu even wil ingaan. Er is een vraag gesteld door de heer El Yassini over de € 3.000.000. Het gaat om een resultaatverplichting die daaraan verbonden is. We hebben dit juist gekoppeld aan zo'n bestemmingsreserve, omdat wij ons dan binnen de organisatie zelf de druk opleggen om ernaar toe te werken dat wij die € 3.000.000 daadwerkelijk halen. Dat doen wij op die manier. Als wij het niet halen, kom ik bij u terug. Ik ga gelijk naar de heer Ubaghs: u wordt gewoon op de hoogte gehouden hoe deze ontwikkelingen zijn, via de jaarstukken die u van de RUD zult ontvangen. U zult dus ook zien op welke wijze wij als provincie sturen en ook in onze eigen jaarstukken zult u een terugkoppeling krijgen. Zitten we op de goede koers? Wat zijn we aan het doen? Zitten we op een bepaald niveau of moeten wij nog een tandje erbij doen? Op die manier krijgt u dit aangeboden.

De heer UBAGHS (PVV): Mijnheer de Voorzitter! Is dat kwalitatieve informatie of kwantitatieve informatie?

De heer DE VRIES (gedeputeerde): Beide.

De heer UBAGHS (PVV): Dank u.

De heer DE VRIES (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Dat was de enige echte vraag van de heer El Yassini waarop ik moest antwoorden.

Ik heb de heer De Vries al het een en ander verteld over de OR

Ik had nog staan de datum 12-12-2014. Ik kan dit punt echter niet meer plaatsen. Ik kom daar dan in de tweede termijn op terug.

De heer Westerkaken had een vraag over de stemverhouding en deed een oproep om straks in het proces naar 2.2 of 3.0 of hoe je het noemen wilt, nog eens stevig te sleutelen. Ik geef u echter wel mee dat wij dan niet meer met het huidige aantal deelnemers zitten, maar met 27. Wij moeten ons dat realiseren. Als je dan met een viervijfde meerderheid een begroting kunt wijzigen, of dat soort zaken, dan is het met 27 toch een andere verhouding dan met het huidige aantal. Ik wil wel even meegeven dat wij ons niet moeten misrekenen in dat opzicht. Ik begrijp het signaal echter en ik neem het zeker mee.

Ik ben het ook met u eens dat wij niet aan een fusietraject kunnen beginnen op het moment dat de ODRU haar financiën niet op orde heeft. Het is daarom ook heel erg relevant dan op 12 januari aanstaande er een AB van de

ODRU is waarin gesproken wordt over de vraag hoe zij de komende periode zal ingaan om de organisatie weer gezond te krijgen. Dat wordt een heel belangrijke vergadering. Kort daarna heb ik een terugkoppeling met de voorzitter van de ODRU, om te zien welke koers zij gaat varen en hoe wij dat straks kunnen meenemen in het proces om die fusie tot stand te gaan brengen.

De heer EL YASSINI (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Misschien loop ik vooruit op de zaken, maar datgene wat u zojuist zei over de financiële problemen van de ODRU wil ik koppelen aan de einddatum die de staatssecretaris heeft verzocht in de brief van vandaag. De heer Ubaghs had het erover dat hij dat wil afdwingen, eventueel middels een motie. Ik maak mij er ernstige zorgen over dat wij nu einddata afspreken voordat de financiële problemen bij de ODRU zijn opgelost. Ik wil namelijk niet dat dit huis en de overige gemeenten die meedoen met de RUD 2.0 straks opdraaien voor de financiële problemen van de ODRU. Hoe kijkt de gedeputeerde daar tegenaan?

De heer DE VRIES (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Ik heb het gevoel dat de heer Ubaghs dat net niet bedoelde. Bedoelde u wel dat wij hier een einddatum noemen waarop de fusie moet plaatsvinden? Dat had ik niet begrepen. Ik had het gevoel dat u zei dat ik mij niet in de fuik moet laten werken die de staatssecretaris voor u heeft gemaakt om een einddatum te noemen. Ik ga namelijk voor kwaliteit, in plaats van voor een fusie waarbij wij straks met allerlei financiële problemen blijven zitten. Dat zou u als Staten niet moeten willen.

De heer UBAGHS (PVV): Mijnheer de Voorzitter! Ik wil de gedeputeerde nergens toe dwingen. Of u voldoet aan het verzoek van de staatssecretaris en dan zijn we klaar. Als u daaraan niet kunt voldoen, dan verzoek ik u – dat is de strekking van de motie – om ons jaarlijks te informeren of u dan wel een datum kunt geven. Dat bedoelde ik.

De heer DE VRIES (gedeputeerde): Ik begrijp die vraag. Het proces dat wij nu ingaan, is dat wij nu eerst een half jaar pakken om de RUD 2.0 goed in de steigers te zetten en het allemaal goed te organiseren, zodat wij per 1 juli 2014 kunnen gaan draaien. Dat is een belangrijk moment. Tegelijkertijd is de ODRU bezig met de eigen huishouding. Dat volgen wij allemaal gestaag. Ik heb de heer Van der Vlist ingeschakeld om als een bestuurlijk onderzoeker tussen te gaan manoeuvreren om te bekijken welke bewegingen wij gezamenlijk kunnen maken, bijvoorbeeld ten aanzien van de ICT en de huisvesting.

Kunnen daar dingen worden samengevoegd waardoor we schaalvoordeel kunt creëren? Ik ga dus op dit moment nog niet op het verzoek van de staatssecretaris in om een einddatum te noemen, omdat ik dat te risicovol vind. Ik vind niet dat ik mij daaraan zelf moet ophangen. Ik denk dat het wel goed is om u gedurende het proces dat wij voor de fusie doorlopen, regelmatig op de hoogte te houden van waarmee wij bezig zijn, welke kant de ICT opgaat of over eventueel afgesloten contracten voor huisvesting. In de commissie MME wil ik u steeds meenemen in het traject. Dat hoeft echt niet jaarlijks. Het kan wat mij betreft op het moment dat het echt aan de orde is om het met u te delen.

Ik hoorde de heer Hoefnagels praten over een vlotte integratie. U heeft mijn verhaal daarover gehoord. Het moet wel op basis van kwaliteit en zorgvuldigheid. We willen namelijk niet een fusie aangaan, waardoor wij straks veel problemen krijgen. Dat zou ik echt het paard achter de wagen spannen vinden.

Een vraag van de heer Westerlaken ging over een brief van de staatssecretaris over de overheveling van de Wabo-taken, de zogenaamde decentralisatie. Het klopt, die brief hebben wij ook ontvangen. Wij zijn nu bezig om met de diverse gemeenten afspraken te maken over het tijdelijk voor hen vervullen van die taken. We hebben de mensen tenslotte in huis, wij kunnen het. We hebben nu die vraag gesteld, zowel bij de ODRU, die als spreekbuis optreedt voor de gemeenten die daarbij betrokken zijn, als bij de gemeenten die verbonden zijn aan de RUD 2.0. Wij willen in het komende halfjaar voor deze gemeenten die taken blijven uitoefenen, waarbij wij de kosten die daarbij horen vergoed krijgen. Dan kan in elk geval die overbrugging plaatsvinden. Het komt nu natuurlijk heel erg snel. Je moet je afvragen of gemeenten binnen zo'n termijn hun zaken op orde kunnen hebben om die taak goed te kunnen uitoefenen. Dat bod van ons ligt er. Ik neem aan dat de ODRU op 12 december daarover een besluit neemt. De ambtelijke lijnen zijn echter al open. Ik hoop dat het op die manier gaat lopen. Binnen de RUD 2.0 gaat het in elk geval wel die kant op.

Volgens mij heb ik de heer Meijer voldoende geantwoord op de vraag van wie het nu eigenlijk moet. Het moet van het Rijk en het moet snel. De RUD 2.0 moet van het Rijk, anders krijgen wij de wittevlekkendiscussie. Dat zou ik niet willen. Ik kan hier dus absoluut geen uitstel bepleiten. Als wij dat zouden doen, zou dat niet alleen betekenen dat wij als provincie, nota bene een regisseur van dit pro-

ject, ten opzichte van onze partners in dit project, een flater slaan. Anders zijn wij de enige die zegt dat wij nog even willen wachten, terwijl wij nu net in een proces zitten waarin de diverse gemeenten ook een besluitvormings-traject in gang hebben gezet. Ik raad dat ten zeerste af.

Ik denk dat de heer De Heer een aantal terechte opmerkingen heeft gemaakt over het werk van de vergunningverlening en handhaving: het is niet eenvoudig, het is een zeer precies werk. U heeft ook een aantal voorbeelden genoemd dat het soms lastig is om dat voor elkaar te krijgen. Ik heb echter wel gemerkt, sinds ik deze portefeuille heb, dat het niet altijd over rozen gaat, maar dat er wel een heel duidelijk 'commitment' zit in dit huis van mensen die de zaken echt goed georganiseerd willen hebben.

De tweede helft: RUD 2.1. Ik heb net al gezegd dat ik het meeneem en dat ik laat zien welke stappen wij daarin zetten. Ik probeer u zo goed mogelijk op de hoogte te houden, zonder dat u daarover in de commissie MME elke keer een hele discussie hoeft te voeren.

Mevrouw Hoek had een vraag over het onder curatele stellen van de ODRU. Dat is gebeurd, juist omdat met in de financiële problemen zit en wij daarbij onze toezichthoudende taak moeten vervullen. Dat gaat uit van mijn collega Van Lunteren. Het is ook zo dat op 12 december het AB van de ODRU bij elkaar komt. Dan zal er een plan voorgelegd worden, waarmee men de financiële problematiek hoopt op te lossen. Ik kan nu nog niets zeggen over hoe zich dat verder uitrolt. Ik ga er echter van uit dat men een stevig plan neerlegt en dat men probeert om op zo kort mogelijke termijn onder die curatele uit te komen. Dan zijn ze voor ons ook weer een interessante partner om het fusietraject verder op te tuigen.

De VOORZITTER: Is er behoefte aan een tweede termijn? Dat is het geval.

De heer MEIJER (SP): Mijnheer de Voorzitter! Ik zoek geen spijkers op laag water. Ik hoop oprecht dat dit een uitstekend resultaat gaat opleveren, waarbij de hele provincie baat heeft en dat er uiteindelijk op een goede manier aan toezicht en handhaving wordt gedaan. Daar gaat het namelijk om.

Ik schrik echter toch weer als ik de gedeputeerde hoor zeggen dat als wij die 1 januari niet halen, wij een flater slaan en dat het helemaal niet anders kan, omdat de regering het zo wil. Dan denk ik: wat staat er nu voorop?

Wij beginnen aan een operatie die ogenschijnlijk gelikt is, waarbij op papier heel veel goed lijkt te zijn, waarbij zo veel mensen betrokken zijn bij de uitvoering van tamelijk gecompliceerde taken. In die situatie moet in zo'n kort tijdsbestek een sluitend verhaal worden neergezet, een GR worden gemaakt en samengevoegd en moet daarna worden bekeken hoe het met de uitwerking, de OR-kwestie en allerlei andere opkomende problemen is of gaat. De gedeputeerde zegt dat wij de problemen oplossen; hij is optimistisch. Ik hoop het en ik gun het hem van harte. Ik vind echter, alles afwegende, dat mijn oordeel en het oordeel van mijn fractie toch steeds meer gaat in de richting van het eerst experimenteren, ook al wil de regering nog zo graag en ook al slaan wij dan misschien een pleefiguur. We slaan echter ook een pleefiguur als we eerst een besluit nemen en er later allerlei problemen naar voren komen die wij niet goed hebben overdacht en waarvoor wij niet goed de tijd hebben genomen. Daarom wil ik deze tweede termijn aangrijpen om die twijfel in dat opzicht te ondersteunen en te bedenken of ik toch niet een voorstel zal indienen om eerst een half jaar te kijken of de RUD 2.0-optie in praktijk kan worden gebracht, alvorens wij daaronder een definitieve streep zetten.

De heer UBAGHS (PVV): Mijnheer de Voorzitter! Ik wil toch formeel aangeven dat wij kunnen leven met de toezegging van de gedeputeerde en dat ik dus geen moties zal indienen.

De heer DE HEER (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! Ik wil graag nog twee dingen onderstrepen. De gedeputeerde heeft heel uitgebreid het begin van mijn verhaal onderstreept, namelijk hoe lastig vergunningverlening is. Hij heeft echter veel minder woorden gewijd aan de twee knelpunten die ik nog zag en die ik probeerde op te werpen. Ik had het over de brief van de ondernemingsraad. Werpt die brief randvoorwaarden op die u als een probleem ziet? Daarvan heeft u wel iets gezegd, maar ik begrijp dus goed dat er geen belemmeringen en randvoorwaarden worden genoemd waarvan u het idee hebt dat die niet kunnen worden opgelost? Het tweede punt is dat ik heb gevraagd naar de garantie dat de financiële voordelen van een nog verdere schaalvergroting toe kunnen naar de gemeenten die straks aansluiten. Dat neemt u mee, maar u wijdt daaraan geen heel warme woorden. Ik ben wel benieuwd. Als ChristenUnie zijn wij geneigd in te stemmen met het voorstel, maar wij willen deze twee punten nog wel even extra onderstrepen.

De heer DE VRIES (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Wat mij in de eerste termijn al opviel bij de heer Meijer, is dat hij zo bang is. Het is uiteindelijk toch een heel bange man, zo blijkt uiteindelijk maar weer. Dat verbaast mij eigenlijk wel een beetje. Ik heb namelijk het gevoel dat wij hier een buitengewoon gedegen stuk aan u aanbieden, waarvoor in het afgelopen half jaar veel werk is verzet en waarbij ook niet over een nacht ijs is gegaan ten aanzien van allerlei zaken die onderzocht moeten worden. Natuurlijk pakken wij juist dat halfjaar waarvan u pleit om het zo lang uit te stellen, om de organisatie te organiseren. Dat doen wij precies. Dat is nu feitelijk het besluit. Wij gaan bestuurlijk een GR oprichten per 1 januari. Vanuit dat bestuurlijke traject gaan wij werken aan de organisatie en integratie van de verschillende ambtenaren die daarbij betrokken zijn. Ik weet niet waar uw angst op stoelt; ik denk op allerlei denkbeelden en problemen. Dat kan; dat is uw keuze. Ik heb ze niet. Ik heb vertrouwen in dit proces. Ik heb ook gemerkt dat dat vertrouwen wordt gedeeld door de diverse gemeenten die bij dat proces betrokken zijn. Dat stelt mij buitengewoon tevreden om een dergelijk voorstel bij u voor te leggen. Ik heb er dan ook het volste vertrouwen in dat wij in het komende halfjaar heel mooi kunnen werken aan een fantastische RUD, in dit gebouw, waarbij wij ook nog eens kunnen genieten van een goede samenwerking tussen de verschillende gemeenten en de provincie. Ik herken mij dus gewoon niet in dat beeld. Laat dat helder zijn.

De heer De Heer had nog een vraag over de brief van de OR. Ik vind dat eigenlijk een brief die thuishoort bij de directie van onze organisatie. Het is leuk dat die hier bij de politiek een half uur van tevoren wordt ingebracht. Dat kan, dat mag ook. Er is ook om gevraagd door de Staten. Ik vind echter dat bij de uitwerking en de uitvoering daarvan er met name een gesprek met de directie moet worden gevoerd. We hebben tenslotte afgesproken dat wij dat in de gemeenschappelijke OR gaan doen. Dat is het terrein en de plek waar het zou moeten plaatsvinden. Ik ga daarover nu geen uitspraken doen dan alleen dat de vragen die gesteld worden, legitiem zijn en dat ze in dat proces beantwoord zullen worden. Uw volgende vraag is of wij de gemeenten moeten laten meeprofiteren van de opschaling. Dat vind ik een premature vraag. Ik heb zelf het gevoel dat de ODRU eerst in huis haar taken en haar financiële problemen moet oplossen. Als zij daar uit is en wij gaan het proces van de fusie in, dan wil ik de discussie voeren over de vraag in hoeverre zij kan meeprofiteren van een volgende stap in de opschaling. Dat kan best, maar ik kan er nu nog

geen zinnig woord over zeggen. Ik geef daarop dus ook nog geen antwoord.

De heer MEIJER (SP): Mijnheer de Voorzitter! Een korte opmerking c.q. vraag. Ik waardeer natuurlijk zeer de belangstelling voor mijn emoties en het intermenselijk oogpunt van de gedeputeerde. Ik voel mij daardoor gesterkt. Edoch hoop ik heel erg, en gun ik het de gedeputeerde ook, dat hij niet de onaangename ervaring krijgt dat na ongeveer driekwart jaar of een jaar er van alles mis zou kunnen gaan en dat ik genoodzaakt ben om dit stukje uit de notulen van deze vergadering te herhalen. Dat zou voor de gedeputeerde wat onplezierig zijn. Ik gun hem dus alle optimisme. Ik hoop dat de doelstellingen bereikt worden, want die ondersteunen wij ook. Wij vinden namelijk dat eerst gekeken moet worden hoe het in de praktijk gaat en dat wij pas daarna definitieve besluiten moeten nemen. Wij zullen daarom tegen het statenvoorstel stemmen. Dat is dan de consequentie. Wij gaan geen motie indienen, omdat mij gebleken is dat daarvoor op dit moment onvoldoende steun is. Wij hopen natuurlijk dat een en ander tot een goed einde komt. Dat wilde ik nog even toevoegen.

De heer DE VRIES (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Ik dank de SP voor de beste wensen.

De VOORZITTER: Daarmee ronden wij het debat over agendapunt 7 af. Wij zien elkaar over dit onderwerp terug bij de stemmingen.

Statenvoorstel verdeling Erfgoedparels 2013.

De heer KOCKEN (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Eigenlijk iets heel anders: als we door de provincie reizen, dan zien wij dat de ruimtelijke kwaliteit waar onze provincie zo beroemd om is en waarom er zo veel mensen graag willen wonen in belangrijke mate tot stand komt door de historische buitenplaatsen en de landgoederen. Sinds een paar weken hebben wij de Utrechtse erfgoedmonitor. Daarin zien wij dat de instandhouding van die buitenplaatsen een behoorlijke achterstand heeft ten aanzien van de restauratie. Het gaat om ongeveer € 50.000.000. Als wij dat plaatje meenemen, dan zien wij met terugwerkende kracht hoe belangrijk het is geweest dat wij in 2011, toen het ging om het nieuwe beleid voor het erfgoed van de provincie, daadwerkelijk de focus hebben gelegd op die buitenplaatsen.

Willen wij als provincie een bijdrage kunnen leveren aan de instandhouding van ons erfgoed, dan zullen wij met

de mindere middelen die wij inmiddels hebben, keuzes moeten maken. Kijkend naar het voorstel, zien wij dat vorig jaar de procedure is verbeterd. Hij is objectiever geworden op basis van die monitor. We weten nu waar de achterstand zit en wij weten ook welke voorstellen voorrang moeten krijgen. Er wordt inmiddels ook met zes criteria gewerkt en er is een extern bureau bij betrokken dat zowel met de eigenaren als de provincie en andere financierders goed gekeken heeft waar er mogelijkheden zitten, waar nog cofinanciering mogelijk is en waar eventueel de kosten omlaag kunnen, zodat er nog meer met ons gemeenschapsgeld kan worden gedaan. Dat is allemaal positief.

Het is reden voor de fractie van de VVD om nu positief te staan tegenover het voorstel. Wel heb ik nog één vraag aan de gedeputeerde, die in de commissie ook aan de orde is geweest. Wij geven geld voor restauratie. Dat is in principe eenmalig geld. De bedoeling daarvan is ook dat wij over een aantal jaren die achterstand in restauratie minder zien worden. Tijdens de commissiebijeenkomst begrepen wij dat niet alle eigenaren die subsidie hebben ontvangen altijd het onderhoud goed in stand houden. De vraag die in de commissiebijeenkomst aan de orde is geweest en die ik hier nu ook wil voorleggen, is: welke middelen gaat u inzetten om ervoor te zorgen dat, als wij subsidie geven, de eigenaren van de betreffende objecten daadwerkelijk aan onderhoud blijven doen, zodat de restauratieachterstand daadwerkelijk minder wordt?

De heer DRIEHUIJS (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! De provincie Utrecht heeft een rijk verleden. Onze voorouders hebben veel moois voortgebracht dat het behouden voor toekomstige generaties waard is. Daarom is het goed dat de provincie het behoud van erfgoed tot haar kerntaken rekent. De PvdA-fractie steunt dat. Vandaag spreken wij over de erfgoedparels. In de commissie is er al uitgebreid over gesproken. Het was wat onduidelijk hoe de selectie van deze zeven objecten, die in aanmerking komen voor financiële steun, tot stand is gekomen. Het is op zijn minst ook opmerkelijk dat een extern bureau voor veel geld wordt ingehuurd, om wat gesprekjes te voeren en vervolgens een summier rapport op te leveren. Datzelfde bureau wordt overigens ook voor 2014 en 2015 genoemd als mogelijk betrokken bureau. Wij willen daarop graag de reactie van het college van GS.

Dat gezegd hebbende wil ik graag met u inzoomen op de bijdrage van € 300.000 aan de € 600.000 kostende bestrating van het Broeder- en Zusterplein bij Slot Zeist.

Het Broeder- en Zusterplein is een tastbare monumentale herinnering aan een bijzondere geschiedenis. In 1745 werd Slot Zeist gekocht door de doopsgezinde koopman Cornelis Schellinger. Hij nodigde Hernhutters uit om hier hun geloofsgemeenschap te stichten, waar zij wonen, werken en geloven samensmeden tot een eerbetoon aan God. Het heeft ons een prachtig classisistisch ensemble van gebouwen opgeleverd. Dat even vooraf. Nu naar het voorstel. Het herbestraten van het plein heeft bij de PvdA-fractie de vraag opgeroepen of deze nood wel zo hoog is en of dit de hoogste prioriteit moet hebben. Wij zijn daarom zelf ter plekke poolshoogte gaan nemen. De foto's worden verspreid en deze heeft u ook in de app gekregen. Wat blijkt? De bestrating ligt er in zijn algemeenheid keurig bij. Dat ziet u op de eerste foto. Het is niet zo dat alles koek en ei is. Hier en daar is er wel een minder plekje. Dat heb ik ook eerlijk gefotografeerd. Dat ziet u op de tweede foto. Dat is echter niet van schokkende aard. Toen wij het plein verlieten, zoals u op de achterkant van het blaadje ziet, keek ik nog even over de schouder achterom naar het prachtige ensemble. Ik meende daar een verkeersbord te ontwaren. Even inzoomend bleek dat inderdaad een bord te zijn, dat aangaf dat het om een privéterrein gaat. In het voorstel is echter juist een criterium dat deze gebieden openbaar toegankelijk moeten zijn. Daar zie ik dan toch even graag een reactie van het college op.

Daarnaast vragen wij ons af – dat is toch wel primair – of binnen ons erfgoed – en daartoe reken ik dan ook maar even de molens, de kerken, de kastelen, het industrieel erfgoed, et cetera – geen grotere noden zijn die snel aanpak behoeven om grotere schade te voorkomen. De heer Kocken refereerde daar ook al aan. Er is een restauratieachterstand, alleen al voor wat betreft de gebouwen, van € 30.000.000. Ter illustratie laat ik u daarbij ook de laatste foto zien die is uitgereikt. Die foto is genomen op het Broederplein in Zeist. Dan ziet u dat de gebouwen een ernstige mate van houtrot vertonen die direct aanpak behoeft. Daarom dient de PvdA een amendement in om de bijdrage van € 300.000 nu even 'on hold' te zetten. Wij zijn niet tegen, maar wij willen graag een bredere afweging kunnen maken, waardoor wij de grootste noden het eerst kunnen lenigen en wij een juiste prioritering aanbrengen.

Amendement A63 (PvdA): erfgoedparels.

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op maandag 9 december 2013, ter behandeling van het statenvoorstel Verdeling Erfgoedparels;

overwegende:

- dat behoud van ons monumentale erfgoed (kerken, industrieel erfgoed, kastelen, molens, et cetera) belangrijk is voor toekomstige generaties;
- dat de monitor aangeeft dat er een restauratieachterstand gebouwen is van ruim € 30.000.000;
- dat GS voorstellen om € 300.000 bij te dragen aan de herbestrating van het Broeder- en Zusterplein in Zeist;

van mening:

- dat een bredere afweging van actuele noden op het gebied behoud van erfgoed gemaakt moet kunnen worden;

besluiten aan het statenbesluit toe te voegen:

1. de bijdrage van maximaal 300.000 euro aan de herbestrating van het Broeder- en Zusterplein in Zeist 'on hold' te zetten hangende een nadere beschouwing van de meest dringende noden in de erfgoedsector;
2. GS op te dragen de Statencommissie WMC daarover te rapporteren;
3. daarna te willen beslissen over de definitieve besteding van de € 300.000 aan het Broeder- en Zusterplein of een ander doel.

De VOORZITTER: Het amendement A63 is voldoende ondertekend en maakt deel uit van de beraadslaging. Het amendement zal worden vermenigvuldigd en rondgedeeld.

Mevrouw NAP (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Dat het behoud van cultureel erfgoed voor het CDA van belang is, is wel gebleken uit het feit dat het CDA bij de voorjaarsnota een voorstel heeft ingediend om het cultureel erfgoed meer met elkaar te verbinden en middels Utrecht Verhaalt een extra impuls te geven. Voor het CDA vertelt ons erfgoed een verhaal over ons verleden en draagt erfgoed bij aan een mooie beleefbare provincie, waarin wij graag willen wonen, werken en recreëren. Het CDA is dan ook blij met het statenvoorstel Verdeling Erfgoedparels.

In eerste instantie lijkt het alsof er erg veel van de beschikbare middelen naar erfgoedparels rondom de stad Utrecht gaan. We moeten ook toegeven dat er in dit gebied nu eenmaal veel meer buitenplaatsen en landgoederen liggen dan in zuidwest-Utrecht of het oosten van onze provincie. Bovendien zijn alle landgoederen met een restauratieachterstand onderzocht en is op

basis van vastgestelde criteria een 'ranking' aangegeven, waar uit komt dat er meer geld nodig is voor het wegwerken van achterstanden rond de stad Utrecht dan in andere delen van de provincie. We moeten het beschikbare geld vooral nuttig besteden en dan niet alleen naar de regionale verdeling kijken. Wij moeten juist kijken waar de financiële impuls het beste terecht kan komen.

Voor het CDA is de erfgoedmonitor geen eenmalig iets, maar moet deze monitor structureel worden uitgevoerd om de restauratiebehoefte duidelijk te krijgen en te houden. Nu restaureren en er vervolgens jarenlang niet meer naar kijken, is geld in een bodemloze put gooien. Naast het wegwerken van restauratieachterstanden moeten de gerestaureerde erfgoedparels onderhouden worden, om te voorkomen dat er weer nieuwe achterstanden opgebouwd worden. De suggestie die in de commissievergadering werd gedaan om een jaarlijkse inspectie van de Monumentenwacht aan de subsidieverstrekking te koppelen en op deze manier in kaart te brengen wat er aan onderhoud noodzakelijk is om nieuwe achterstanden te voorkomen, kan dan ook, evenals het voorstel, op steun van het CDA rekenen.

Mevrouw BROERE (PVV): Mijnheer de Voorzitter! De PVV kan instemmen met de subsidieverlening aan de zeven voorgestelde projecten. Evenals de PvdA twijfelden wij in eerste instantie ook aan de subsidie voor het Broeder- en Zusterplein, maar ook ik ben gaan kijken. Mijn beeld was toch een klein beetje anders dan dat van de heer Driehuijs. Dat kwam volgens mij doordat het heel hard geregend hard toen ik ging kijken. Dat geeft dan toch een heel ander beeld van de bestrating van het Broeder- en Zusterplein. In die zin heb ik gedacht: hier moet toch wel wat aan gebeuren.

Tijdens de commissievergadering heb ik begrepen dat de woningen aan het Broeder- en Zusterplein niet in aanmerking kunnen komen voor subsidiëring. Anders zou je kunnen zeggen dat daar eerder geld naartoe moet dan naar de bestrating. De foto's, zoals ik gezien heb toen het droog was, zien er kennelijk iets beter uit dan wanneer het heel hard heeft geregend. Wij zijn er echter wel van uitgegaan dat als wij akkoord gaan met het voorstel, de inrichting van de pleinen echt in de oorspronkelijke staat hersteld zal worden. Het herstel van De Grote Kom in het Baarnse Bos ligt nog vers in ons geheugen. Wij zijn een beetje huiverig geworden voor herstelwerkzaamheden. Dus: terug naar de oorspronkelijke staat.

Het is al een paar keer genoemd: wij staan er ook heel erg achter dat Monumentenzorg een vinger aan de pols blijft houden bij gesubsidieerde objecten, zodat er niet na een aantal jaren zo veel verval is en er weer opnieuw gesubsidieerd moet worden om de achterstand in te lopen.

Het verkeersbord dat de heer Driehuijs heeft gefotografeerd, heb ik niet gezien. Ik weet ook niet of het een officieel verkeersbord is. Ik heb er helemaal rondgereden en niemand heeft ons weggejaagd. Er is ook geen politie geweest. Ik kan mij echter voorstellen dat je het als privéterrein niet helemaal openstelt voor al het gemotoriseerde verkeer. Dat is volgens mij een verschil met de openstelling voor het publiek en dat je er gewoon kunt wandelen.

De heer DRIEHUIJS (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Ik zou mevrouw Broere het volgende willen vragen. Zij houdt een pleidooi om het te restaureren naar de oorspronkelijke staat. Ik hoor straks ook graag van de gedeputeerde of zij dat ook wil. Is zij zich er echter van bewust dat de oorspronkelijke staat was dat het grote pleinen met gras waren? Ik heb hier voor mij, op de telefoon, een afbeelding van een gravure uit de 17e eeuw. Daarop is er helemaal geen sprake van bestrating, maar van gras. Wilt u dat?

Mevrouw BROERE (PVV): Wij hebben het over bestrating. Dan kunnen wij het niet over gras hebben. De oorspronkelijke bestrating moet weer worden teruggebracht in de oorspronkelijke staat.

De heer DRIEHUIJS (PvdA): De grap is echter dat de bestrating niet de oorspronkelijke inrichting is.

Mevrouw BROERE (PVV): Nee, maar wij praten over bestrating en niet over gras. Dat is natuurlijk een beetje flauw.

Mevrouw BOELHOUWER (GroenLinks): Mijnheer de Voorzitter! Er is al heel veel gezegd. Wij kunnen het kort houden. De erfgoedmonitor is een paar keer aangehaald. Dat is een behulpzaam instrument gebleken, dat ook in de komende jaren nog zal worden verfijnd. GroenLinks is daar blij mee.

In de commissievergadering hebben wij wat vragen gesteld over de inhuur van Bureau Hylkema. Achteraf heb ik daarover ook nog even met de afdeling gebeld. Ons is gebleken dat door een uitgekiend samenspel maximale

cofinanciering is bereikt, waardoor ook de percentages waaraan de provincie bijdraagt, verschillend zijn. Wij vinden het een heel mooie manier. Zo is het maximale eruit gehaald. Het levert ook input op voor de komende jaren. Het bureau gaat volgend jaar weliswaar ook een rol spelen, maar dat hoeft niet meer opnieuw gedaan te worden.

Ik heb moeite met het amendement van de PvdA. Er zijn criteria vastgesteld. Er is uitgebreid gekeken welke projecten wel en niet daaraan voldoen. Een heleboel projecten voldoen niet, omdat daar bijvoorbeeld geen sprake is van openbare toegankelijkheid, of omdat er andere redenen zijn, zoals geen eigen financiering. Er is met criteria gewerkt. Er is gekeken naar maximale cofinanciering. Dan vinden wij als GroenLinks toch dat wij dat werk niet over moeten doen. Er staat wel dat het maximaal om € 300.000 mag gaan. Als het minder is, dan mag ik ook aannemen dat er minder geld aan wordt besteed. Desalniettemin ben ik natuurlijk wel benieuwd hoe de gedeputeerde erop reageert.

De heer BOER (SP): Mijnheer de Voorzitter! Het wordt een lange toespraak. Wij zien er niet zo veel problemen in: wij zijn voor.

Mevrouw HOEK (50Plus): Mijnheer de Voorzitter! Ik zal het ook heel kort houden. 50Plus staat volledig achter het voorstel. Ik merk nog even op dat men er altijd maar van uitgaat dat mensen die in grote huizen, op buitenplaatsen of in elk geval in een monument wonen, veel geld hebben en dat zij het allemaal best zelf kunnen betalen. Dat is echter niet altijd zo. In elk geval komen ze een eind. Dan is het geweldig dat er een fonds is dat net dat laatste duwtje kan geven om iets zo te restaureren of te renoveren dat het voor de toekomst behouden blijft.

Ik maak nog even mijn complimenten voor het lijstje. Het zijn er toch weer tien die hiervoor in aanmerking komen. Daarmee mogen wij gewoon heel blij zijn. Wij steunen dit voorstel van harte.

De VOORZITTER: Tot zo ver de eerste termijn van de kant van de Staten. Ik geef het woord aan de gedeputeerde, mevrouw Pennarts.

Mevrouw PENNARTS (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Allereerst dank ik de Staten voor de bijval voor het erfparelbeleid en of voor de manier waarop u het erfgoedbeleid in algemene zin in zijn context zet als belang voor onze regio, voor het goede culturele aanbod. Tevens complimenteer ik degenen die persoonlijk naar

Zeist zijn afgereisd om daar poolshoogte te nemen van het Broeder- en Zusterplein, de twee pleinen aldaar.

Ik ga allereerst in op een zorg die door u allemaal is uitgesproken. Dat is de constatering dat je wel geld beschikbaar kunt stellen voor restauratie, maar dat het maar de vraag is of na tien jaar het object nog steeds in goede staat verkeert. Is de onderhoudsgarantie dan ook voldoende ingevuld? In de subsidievoorwaarden kan ik geen abonnement op de Monumentenwacht opleggen; dat gaat niet. Ik kan wel een onderhoudsverplichting opleggen in de subsidievoorwaarden. Dat zal ook gebeuren. Het is wel zo dat, omdat wij nu werken met de erfgoedmonitor die door de Monumentenwacht wordt uitgevoerd, er natuurlijk altijd al een contact is met de eigenaren van objecten. Over het algemeen zijn degenen die bereid zijn om in de cofinanciering te stappen met ons als provincie – voor elke ton die wij bijleggen, moet vanaf de andere kant minstens hetzelfde bedrag komen – ook wel degenen die zich het meest bewust zijn van de kwaliteit van hun erfgoed. Ik weet dat de constatering werd gedaan in landhuis Oud-Amelisweerd, waarvan ik het van belang vind te benadrukken dat de restauratie daar nog niet helemaal is afgerond. Het is wel belangrijk dat erbij te noemen.

Dan ga ik door naar het Broeder- en Zusterplein in Zeist, waarvan de vraag was of dat nu wel zo'n noodzakelijke restauratie is en of de nood daar wel zo hoog is. Ik wil toch pleiten ten faveure van het Broeder- en Zusterplein. Het gaat om twee pleinen. Het is onderdeel van een heel grote restauratie, met een totaal van € 20.000.000, waarbij dit deel van de restauratie ook € 600.000 à € 700.000 telt. Onze provinciale bijdrage daarvoor is € 300.000. Dat heeft betrekking op het herbestraten en herinrichten van die twee pleinen. Wat het ingewikkeld maakt, is dat de afwatering van die pleinen niet op orde is. Mevrouw Broere heeft dat terecht geconstateerd. Het water loopt af naar de gevel van de woningen die er omheen staan en tast daar de funderingen aan. Dat deel moet dus opgeknapt worden.

Het gaat voor een deel om hergebruik van bestaande materialen bij het Broederplein. Het gaat met name om de arbeidskosten, die, zoals u weet, hoog zijn. Bij het Zusterplein gaat het om asfaltverwijdering en daarvoor komt straatwerk in de plaats. Uiteraard zal aandacht worden besteed aan een goede inrichting van het Broeder- en Zusterplein, om ervoor te zorgen dat de auto's die nu allemaal de gevels van de woningen belemmeren, op een andere manier worden weggezet. Dat zal geen gras zijn,

mijnheer Driehuijs. Op die manier wordt ervoor gezorgd dat er weer een plein komt met sfeer en met allure.

Het CDA constateerde de spreiding van de middelen. Dat is een terechte constatering. U weet dat wij ons met het erfgoedparelfonds vooralsnog focussen op buitenplaatsen. Mocht het tot meer middelen kunnen komen, dan kunnen wij de 'scope' daarvan verbreden. De meeste buitenplaatsen liggen aan de oostkant van onze provincie, zoals u weet.

Tot slot nog de vraag van GroenLinks over het budget. Als blijkt dat het bedrag kleiner wordt, heeft dat dan effect op de provinciale bijdrage? Het is van belang te dat alleen de restauratie van die twee pleinen al een bedrag van waarschijnlijk € 750.000 met zich meebrengt. Uiteraard is er echter altijd contact tussen de opdrachtgevers en wij als subsidieverstrekker over de verdeling en de 'matching' van de middelen. Dat houden wij in de gaten.

De VOORZITTER: Is er behoefte aan een tweede termijn?

Mevrouw PENNARTS (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Excuus. Ik had zojuist meteen kunnen reageren op het amendement van de PvdA. Ik hoop dat u uit mijn beantwoording kunt afleiden dat ik het amendement overbodig vind, omdat de noodzaak van restauratie mijns inziens, ook vanuit de erfgoedmonitor, voldoende is aangetoond.

De heer DRIEHUIJS (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Het is bijna jammer dat het gisteren droog was, want anders had ik gisteren ook de plassen water kunnen zien. Ik wil mij wat dat betreft best laten overtuigen. Overigens, voor alle duidelijkheid, heb ik niet gezegd dat de restauratie van de pleinen niet nodig zou zijn, maar het ging mij om de prioritering daarvan en om de vraag of er geen andere zaken zijn die harder nodig zijn. Die afweging moet je met beperkte middelen altijd wel maken.

Ik had echter ook nog twee andere vragen gesteld aan het college. Daarop wil ik nog graag een reactie. De ene vraag ging over de inhuur van bureau Hylkema. Er is een summier rapport opgesteld. Ook in de commissie hebben wij er even over gedaan om te kunnen herleiden wat zij hadden geschreven ten aanzien van de bedragen die er gekomen zijn. Datzelfde bureau is ook voor 2014 en 2015 weer in beeld. Ik wil graag van het college horen of dat zo is en of het dan op een andere manier aangevraagd gaat worden dan nu het geval is geweest. Ook in het

statenvoorstel viel mij namelijk op dat vanuit de provincie er al een groslijst wordt aangeleverd. Dan lijkt het toch alsof er al een soort voorselectie wordt gemaakt. Als je echter zou zeggen dat je uitgaat van de dingen die de hoogste prioriteit hebben en die het hardst nodig zijn, dan zou je daarin een extern bureau toch willen laten adviseren. Dat gebeurt dan weer niet, want dat lijstje wordt al door de provincie aangeleverd. Dat maakt het een beetje een wonderlijke constellatie.

De tweede vraag gaat over de publieke toegankelijkheid van die pleinen. Een groot bord met daarop "Privéterrein" nodigt niet uit om daar op te gaan. Die publieke toegankelijkheid lijkt mij als criterium voor uw eigen subsidiëring wel van belang.

Mevrouw PENNARTS (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Inderdaad, die twee vragen zijn mij gesteld in de eerste termijn. Ik heb daar even overheen gekeken op mijn volgekrabbelde blaadje. U stelde mij inderdaad de vraag wat de meerwaarde was van bureau Hylkema in de hele procedure, met daarbij de vraag of het in de volgende ronde weer is opgesteld. Dat klopt. Dat is een correcte constatering. Dat doen wij omdat het voor ons een meerwaarde heeft in het totale proces. Het voert de keukentafelgesprekken met de eigenaren van de monumenten. Het gaat daarbij vaak om heel wat aspecten van het onderhoud, de BRIN-subsidies en het aanboren van alternatieve andere bronnen van 'matching', bijvoorbeeld van het NRF (Nationaal Restauratiefonds). De inhoudelijke gesprekken worden door het bureau gevoerd als een soort gedelegeerde partij richting particulieren en organisaties die subsidie aan ons vragen.

De publieke toegankelijkheid noemde u daarbij. Op de foto staat inderdaad een bord met informatie over parkeergelegenheid en een wegsleepregeling. Dat heeft met name betrekking op fout geparkeerde auto's. Het plein is, met name voor voetgangers, altijd toegankelijk. Het is vooral voor het welzijn en het welbevinden van de voetgangers op die pleinen dat er een scherp beleid bestaat ten behoeve van het parkeren van auto's. Voor de rest zijn het openbaar toegankelijke pleinen.

De heer DRIEHUIJS (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Ik denk wel dat wij, als wij gaan herinrichten, er toch wel behoefte aan hebben dat het zo uitnodigend wordt ingericht dat mensen daar een kijkje gaan nemen. Dan vind ik een groot bord met een rode rand, waarop staat "Privéterrein", niet echt uitnodigend. Ik stel voor dat u vanuit de provincie aangeeft dat het handig is om op een andere manier

duidelijk te maken dat je je auto daar niet mag parkeren. Dat lijkt me evident.

Het amendement. U heeft daarover gezegd, ook al in de eerste termijn, dat wij het ook belangrijk vinden. Als wij kunnen afspreken dat we ook kijken naar de andere noden, dan wil ik het amendement op dit moment intrekken. Op een ander moment, in de statencommissie, wil ik nog kijken naar welke andere noden er zijn waarnaar wij dringend moeten kijken.

Mevrouw PENNARTS (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Dank u wel voor de toezegging over het amendement. Ik denk dat het goed is als wij in de volgende tranche van verdeling van de subsidiemiddelen de commissie iets meer meenemen in de afweging die daaraan vooraf is gegaan. Dat lost volgens mij een aantal vragen op. Ik zal er voor de volgende fase van de verdeling van middelen voor de erfgoedparels rekening mee houden. De herinrichting van het plein en met name over borden die een wat onsympathieke boodschap uitstralen. Publiekstoegankelijkheid staat bij ons echt onbetwist op nummer 1 bij de bijdragen aan restauraties. Wij zullen er zeker op toezien dat als dat plein opnieuw is ingericht en het ook voor parkeren beter is ingedeeld, dat het ook qua bebording een gastvrij en toegankelijk plein zal zijn.

De VOORZITTER: Daarmee sluit ik het debat over agenda-punt 8. Wij gaan ons nu opmaken voor hetgeen waarvoor wij gekozen zijn, namelijk het nemen van beslissingen. Om dat voor te bereiden, las ik een korte schorsing in, zodat de stemmingslijst kan worden gemaakt. Ik kom daarmee ook een aantal rokers tegemoet. Ik heb begrepen dat de heer Essousi nog een opmerking van orde heeft. In elk geval vraagt iemand het woord.

Mevrouw MINEUR (SP): Mijnheer de Voorzitter! Er ligt nog een aantal moties van de vorige statenvergadering. Krijgen wij die opnieuw te zien? Of moeten wij die zelf downloaden? Dat vind ik ook best, maar het kost even iets meer tijd.

De VOORZITTER: Ze staan op de app. Dames en heren, ik schors de vergadering voor tien minuten.

Schorsing van 17.10 uur tot 17.26 uur.

De VOORZITTER: Dames en heren, ik heropen de vergadering.

Stemverklaringen.

De VOORZITTER: Is er behoefte aan het afleggen van stemverklaringen? Die stemverklaringen mogen ook gaan over de moties M51, M54, M55 en M58 van de vorige vergadering. Een stemverklaring is een korte verklaring en is geen heropening van het debat.

De heer DE KRUIJF (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Het betreft één stemverklaring die betrekking heeft op twee moties, namelijk de moties M66 en M67. Bij onze inbreng hebben wij gezegd dat wij onder toegankelijk verstaan zowel dat het betaalbaar is als dat het gebied fysiek toegankelijk is. Die interpretatie is door de gedeputeerde helder overgenomen. Hij heeft die interpretatie tot de zijne gemaakt. Dat is voor ons voldoende. Daarmee wordt onze motie overbodig. Die mag dus geschrapt worden. Daarmee geven wij ook aan dat wij motie M67 niet zullen steunen.

De VOORZITTER: Dus motie M66 wordt ingetrokken?

De heer DE KRUIJF (PvdA): Zeker. Wij hebben er in de fractie over gesproken. We trekken hem in, nadat wij het goed tot ons genomen hebben. Motie M67 zullen wij om dezelfde reden, namelijk het overnemen door de gedeputeerde van onze interpretatie, niet steunen.

De VOORZITTER: Motie M66 is ingetrokken en maakt geen deel meer uit van de beraadslaging.

De heer MEIJER (SP): Mijnheer de Voorzitter! We hebben vandaag de behoefte even kort aan te geven dat wij het statenvoorstel Resultaat fase 3 traject Toekomst Recreatieschappen niet zullen steunen, omdat wij vinden dat de betaalbaarheid een leidend element dient te zijn. Wij vinden dat dit punt op dit moment nog onvoldoende tot zijn recht komt. Desalniettemin staan wij welwillend tegenover het proces dat nog vele open wegen kent. Wij ondersteunen ook de gedachte om recreatieschappen op te heffen ten voordele van gemeenten en lokale gemeenschappen die daardoor meer invloed kunnen krijgen.

De heer NUGTEREN (GroenLinks): Mijnheer de Voorzitter! Twee opmerkingen. Met betrekking tot de vier moties van de vorige vergadering zullen wij dezelfde stem uitbrengen als de vorige keer. Wij hebben geen nieuwe inzichten gekregen.

Motie M65 gaat om een thema, zoals wij van de gedeputeerde hebben begrepen, waarvan het goed is dat punt in

de commissie nog eens goed aan de orde te hebben. Wij hebben echter geen behoefte aan de motie.

Stemming.

De VOORZITTER: Er zijn 46 leden aanwezig.

Provinciale Staten aanvaarden motie M51. Tegen de motie hebben gestemd de fracties van de WVD, CDA, PVV en SGP.

Provinciale Staten aanvaarden motie M54. Tegen de motie hebben gestemd de fracties van de WVD, CDA, PVV en SGP.

Provinciale Staten aanvaarden motie M55. Tegen de motie hebben gestemd de fracties van de WVD, CDA, PVV en SGP.

Provinciale Staten aanvaarden motie M58. Tegen de motie hebben gestemd de fracties van de WVD, CDA, PVV en SGP.

Provinciale Staten verwerpen motie M65. Voor de motie hebben gestemd de fracties van de SP en PvdD.

Zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten overeenkomstig het voorstel Resultaat fase 3 traject Toekomst Recreatie(schappen): Koersnotitie Toekomst Recreatieschappen, PS2013MME14, met de aantekening dat de fractie van de SP geacht wordt te hebben tegengestemd.

Provinciale Staten verwerpen motie M67. Voor de motie hebben gestemd de fracties van SP en PvdD.

Zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten overeenkomstig het voorstel Oprichting van de Regionale Uitvoeringsdienst 2.0, PS2013MME13, met de aantekening dat de fractie van de SP geacht wordt te hebben tegengestemd.

Zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten overeenkomstig het voorstel Verdeling Erfgoedparels 2013, PS2013WMC02.

Sluiting.

De VOORZITTER: Ik stel voor nog even te blijven zitten. Voordat ik de vergadering ga sluiten, wil ik graag iemand in het zonnetje zetten. Ik zou Ria Gielen even willen vra-

gen naar voren te komen. (Applaus)

Ria helpt, naast al haar andere activiteiten, zoals het zijn van visitekaartje voor de provincie bij recepties, mee aan een goed verloop van onze vergaderingen. Zij doet dat met een grote mate van klantvriendelijkheid en in volle bescheidenheid. Zij is een van de stille krachten, waarop de organisatie draait. Niet op de voorgrond, maar uitermate belangrijk. In de statenvergaderingen heeft u haar leren kennen als een vraagbaak, als de marathonloopster die de moties en amendementen uitdeelt. In deze zaal lijkt dat overigens meer op hordelopen, maar dat terzijde. Ook hanteerde zij met veel bravour de statenbel. Zij gaat ons nu verlaten, om heerlijk van haar pensioen te gaan genieten. Haar passie, wandelen in de bergen en reizen naar Canada, kan nu volop ruimte krijgen.

Ria, namens Provinciale Staten bedank ik u hartelijk voor uw ondersteunend werk gedurende vele jaren. Volgens mij was het 34 jaar. Ik wil deze waardering graag onderstrepen met een passend cadeau in de vorm van, hoe kan het anders, een bel met inscriptie en natuurlijk ook bloemen. Ik hoop dat de bel een mooi plekje krijgt bij u thuis en een blijvende en goede herinnering mag zijn aan uw werk in de Staten. Neem de bel overigens niet mee in de bergen, want dat kan tot misverstanden leiden (Hilariteit). Mag ik u namens ons allen heel hartelijk danken, u alle goeds toewensen voor een heel lange toekomst. U neemt afscheid van deze Staten met een donderend applaus. (Applaus)

Overhandiging boeket en cadeau.

De VOORZITTER: Dames en heren, ik nodig u uit om op de 16e verdieping nog even bij te praten. Ik sluit de vergadering.

Einde van de vergadering om 17.40 uur.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van Provinciale Staten van Utrecht van 3 februari 2014.

De voorzitter,

De griffier,